

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

3213/2021. (V. 28.) AB határozat	bírói döntés megsemmisítéséről	1340
3214/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1345
3215/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1349
3216/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1353
3217/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1356
3218/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1360
3219/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1363
3220/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1367
3221/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1370
3222/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1374
3223/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1379
3224/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1382
3225/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1385
3226/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1388
3227/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1392
3228/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1395
3229/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1398
3230/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1404
3231/2021. (V. 28.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	1407

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3213/2021. (V. 28.) AB HATÁROZATA

bírói döntés megsemmisítéséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.889/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Kovács Arthur ügyvéd) útján eljárva, az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 21.Bv.457/2020/2. számú végzése, valamint a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.889/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azokat, mivel a hivatkozott bírósági végzések az indítvány szerint sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy – bírósági végzésben megállapított – tényállása szerint az indítványozó a jogszabályokban előírt mozgástér illetve élettér hiánya, valamint az elhelyezési körülményének egyéb embertelen módja miatt 2019. december 7-én előbb panasszal (a Szegedi Fegyház és Börtönben), majd 2020. január 15-én kártalanítási kérelemmel élt a 2011. május 19. és 2019. december 3. közötti fogvatartási időszakára nézve. Az indítványozó büntetése 2012. augusztus 15. napjától 2022. október 3. napjáig tartott volna, de végül feltételesen 2019. december 1-jén szabadon bocsátották.
- [3] Az első fokon eljáró Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) végzése szerint az indítványozó jogi képviselője útján először 2019. december 7-én terjesztett elő a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) szerinti panaszt a fogvatartási körülményei miatt. Az elsőfokú bíróság a Bv. tv. érintett rendelkezéseinek értelmezése alapján megállapította, hogy a kártalanítási kérelem benyújtásának az előfeltétele a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panasz benyújtása, ugyanis ez teremt lehetőséget arra, hogy a fogvatartási intézet saját hatáskörben orvosolja a felmerülő sérelmet. Ezt a panaszt az indítványozó azonban csak a szabadulását követően terjesztette elő, amikor már annak elbírálása érdemi akadályba ütközött. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a kártalanítási kérelem előterjesztésének előfeltétele nem valósult meg, ezért a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.
- [4] 1.2. Az elsőfokú bíróság végzésével szemben az indítványozó védője fellebbezéssel élt a Szegedi Törvényszékhez (a továbbiakban: másodfokú bíróság). A másodfokú végzésben ismertetett (az ügy iratanyagában eredetileg nem szereplő) fellebbezés szerint téves az elsőfokú bíróság azon érvelése, miszerint a Bv. tv. szerinti panaszt csak a fogvatartás ideje alatt lehet előterjeszteni.
- [5] A másodfokú bíróság a fellebbezést elutasította. Végzésének indokolásában megerősítette, hogy az elsőfokú bíróság mind az ügy tényállását, mind pedig a Bv. tv. értelmezését helyesen állapította meg és végezte el (azaz

a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt a másodfokú bíróság szerint is csak a fogvatartás ideje alatt lehet előterjeszteni). A másodfokú bíróság egyetlen ponton pontosította az elsőfokú bíróság végzését: e szerint az indítványozó a Bv. tv. szerinti panaszt a Bv. tv. előírásainak megfelelően a kérelem benyújtását megelőzően terjesztette elő, tehát e tekintetben eleget tett a Bv. tv. előírásainak.

- [6] 1.3. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának 21.Bv.457/2020/2. számú végzése, valamint a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 4.Bpkf.889/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen tüntették fel a megállapított tényállásban, hogy az indítványozó alapvető jogait sértő elhelyezési körülményei miatt korábban nem nyújtott be a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt. Úgy véli, hogy ezek a panaszok azért nem kerültek rögzítésre, mert azokat személyesen, és nem jogi képviselő útján terjesztette elő. Fellebbezésének ezt a pontját azonban a másodfokú bíróság nem vizsgálta, és annak sem adta indokát, hogy ezt a felvetést miért nem vizsgálta, valamint miért mellőzte ezek tisztázása miatt az érintett fogvatartási intézet megkeresését. Az indítványozó ezzel kapcsolatban arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság végzésének kézbesítését követően a jogi képviselője megkeresete az érintett fogvatartási intézetet, és onnan azt a választ kapta (amely választ az alkotmányjogi panaszához is csatolta), hogy az indítványozó 2017. január 1-je és szabadulása között két alkalommal is terjesztett elő a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt (2019. június 3-án és július 30-án). Ezt a vizsgáltságot az indítványozó a Legfőbb Ügyészség felé is jelezte, de onnan ezidáig még nem kapott választ.
- [7] A fentiek miatt az indítványozó úgy véli, hogy sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, mivel a másodfokú bíróság nem vizsgálta meg a fellebbezésben előadott érveket, és indokát sem adta annak, hogy a fogvatartási intézet megkeresését miért mulasztotta el. Ha ugyanis a másodfokú bíróság tisztázta volna, hogy a fogvatartási időszakban is előterjesztésre került a Bv. tv. szerinti panasz, akkor az elsőfokú bíróságot új eljárásra kellett volna utasítani. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kiemelte, hogy természetesen tisztában van azzal, hogy a bíróságnak joga van az egyes bizonyítási indítványok között mérlegelni, és akár el is utasíthatja azok végrehajtását, de ezen elutasításnak mindig megfelelő indokát kell adnia. Jelen ügyben azonban ez az indokolás elmaradt.
- [8] 1.4. Az Alkotmánybíróság megkereste a másodfokú bíróságot, és kérte, hogy küldje meg az Alkotmánybíróság részére az indítványozónak az elsőfokú végzéssel szembeni fellebbezését. A másodfokú bíróság által megküldött fellebbezés szerint az indítványozó fellebbezésében kifejezetten hivatkozott arra, hogy korábban – még a fogvatartási ideje alatt – is élt a fogvatartási intézet parancsnokánál személyesen, jogi képviselő nélkül előterjesztett, a Bv. tv. szerinti panasszal. Ezzel összefüggésben pedig azt is kérte a másodfokú bíróságtól, hogy keresse meg a fogvatartási intézet parancsnokát, és a válaszában írtakra figyelemmel bírálja el fellebbezését.

II.

- [9] Az Alaptörvény érintett rendelkezése:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

III.

- [10] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-a tekintetében megfelel az Abtv.-ben foglalt formai és tartalmi követelményeknek.
- [11] 2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [12] Az alkotmányjogi panaszt határidőben nyújtották be.
- [13] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapügyben kártalanítási kérelmet benyújtott személy terjesztette elő az ügyét érdemben lezáró bírói végzéssel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.
- [14] 3. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az indítványozó jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés a) pont], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az indítványozó megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány benyújtását részletesen indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jogok sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont].
- [15] Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] E tekintetben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ügy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak az esetleges sérelmét veti fel, és így az üggyel összefüggésben felmerül a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye. A másodfokú bíróság végzésével összefüggésben ezért vizsgálni kell, hogy az a tény, hogy a másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezésében felvetett szempontokat – miszerint az indítványozó nem csak a feltételes szabadon bocsátását követően, hanem a fogvatartási ideje alatt is terjesztett elő a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt – nem vizsgálta, és nem élt megkereséssel az érintett fogvatartási intézethez, hanem ezen információk hiányában, a megkeresés elmaradására indokolást nem adva utasította el az indítványozó fellebbezését, sérti-e a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [17] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló döntést mellőzve, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában érdemben bírálta el.

IV.

- [18] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.
- [19] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálata körében mindenekelőtt fontosnak tartotta kiemelni a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben a jelen ügyre nézve releváns gyakorlatának legfontosabb elemeit.
- [20] Az Alkotmánybíróság több döntésében is foglalkozott a tisztességes eljáráshoz való joggal, és a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatban összefoglalóan megerősítette az ezzel összefüggésben kialakított következetes gyakorlatát. E szerint a „*fair trial*” olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes” {23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [27], lásd továbbá: 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat}.
- [21] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből következik a bíróságok indokolási kötelezettségének követelménye is. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárás törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárás szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárás szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárás törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban

szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34], megerősítette: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}.

- [22] 2. Az indítvány szerinti ügyben az indítványozó (volt fogvatartott) nyújtott be kártalanítási kérelmet az elsőfokú bírósághoz, amely azonban azt érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mivel az indítványozó a kérelem kötelező előzményeként megkövetelt Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt csak a feltételes szabadon bocsátását követően terjesztette elő. Az indítványozó azonban fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy a Bv. tv. hatályba lépése (azaz 2017. január 1-je) és a szabadon bocsátása (2019. december 1-je) között több alkalommal is terjesztett elő a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt (ezt az érintett fogvatartási intézettel történő későbbi hivatalos levélváltása is megerősítette), csak azokat nem jogi képviselő útján, hanem személyesen nyújtotta be. Fellebbezésének ezen részét azonban a másodfokú bíróság nem vizsgálta meg, nem tartotta szükségesnek ezen felvetés tisztázását, és nem adta indokát annak sem, hogy ennek mellőzését miért tartotta indokoltnak. Emellett azt is fontos megjegyezni, hogy a jogerős végzésében a másodfokú bíróság arra sem utalt, hogy az indítványozó fellebbezésében hivatkozott arra, hogy korábban is nyújtott be a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt, nem csak a feltételes szabadon bocsátását követően.
- [23] 3. Az Alkotmánybíróság indokoltnak tartotta a Bv. tv. érintett – a támadott végzés meghozatalakor hatályos – rendelkezéseinek a rövid áttekintését (a Bv. tv. 10/A. §-a és a 144/B. §-a 2021. január 1-jén hatályukat veszítették, jelen ügyben azonban még kétségtelenül irányadóak voltak). A Bv. tv. – a támadott végzés meghozatalakor hatályos – 10/A. § (6) bekezdése szerint a kártalanítási kérelem benyújtásának a feltétele, hogy az érintett személy a kártalanítási kérelem benyújtását megelőző három hónapon belül előterjesszen egy, a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt is az érintett fogvatartási intézet parancsnokához. A Bv. tv. 10/A. § (6) bekezdése azt is kimondja azonban, hogy ha az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény hosszabb időn át fennáll, három hónapon belül újabb panaszt előterjeszteni nem kell. Szintén fontos kiemelni, hogy az ügy bíróság általi elbírálásakor hatályos Bv. tv. nem tartalmaz előírást arra nézve, hogy a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt csak jogi képviselő útján lehet előterjeszteni.
- [24] Ezen szabályoknak jelen ügy alkotmányjogi megítélése szempontjából azért is nagy jelentősége van, mivel az indítványozó az érintett fogvatartási intézet által igazoltan (2019. június 3-án és 2019. július 30-án) előterjesztett a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt. Ezen panasz pedig, amennyiben a feltételezett alapjogsértő elhelyezés folyamatosan fennállt, alapot teremthetett volna a kártalanítási kérelem érdemi elbírálására.
- [25] 4. Az indítványozó fellebbezésében egyértelműen hivatkozott arra, hogy nemcsak a feltételes szabadon bocsátását követően, hanem korábban – még a fogvatartási időszaka alatt – is terjesztett elő a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt. A fentiek – a Bv. tv. rendelkezéseinek értelmezése és az irányadó alkotmánybírósági gyakorlat – alapján megállapítható, hogy a másodfokú bíróságnak, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból fakadó vizsgálati és indokolási kötelezettsége okán, meg kellett volna keresnie az érintett fogvatartási intézetet, és tisztázni kellett volna ezen, indítványozó által állított panaszok létezésének kérdését. A másodfokú bíróság ugyanis csak akkor tudott volna megalapozottan dönteni a kártalanítási kérelemről, ha ezen Bv. tv. szerinti panaszok létét is figyelembe vette volna. Ezek hiányában ugyanis a másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezésének egy lényeges pontját hagyta megválaszolatlanul, amely figyelembe vétele adott esetben az indítványozónak kedvezően tudta volna alakítani a kérelmének elbírálását. A másodfokú bíróságnak ezen mulasztása tehát alkalmas volt arra, hogy érdemben befolyásolja az ügy kimenetelét, ezért megállapítható, hogy a másodfokú bíróság végzése sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mivel a másodfokú bíróság nem teljesítette indokolási kötelezettségét akkor, amikor a fellebbezés egy lényeges részéről, illetve ezen rész mellőzésének indokáról (amelyre a szabad bizonyítás elve alapján, megfelelő indokolás mellett lehetősége lett volna) nem adott számot végzésében.
- [26] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság eljárása sértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, így az alkotmányjogi panasz által támadott végzést megsemmisítette.
- [27] Az Alkotmánybíróság mindezekkel együtt hangsúlyozza, hogy jelen döntése nem eredményezi, hogy a másodfokú bíróságnak az ismételt eljárása során helyt kell adnia az indítványozó kártalanítási kérelmének. Jelen

döntés következménye ugyanis csupán annyi, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülése érdekében a másodfokú bíróságnak az indítványozó által igazoltan a fogvatartási időszaka alatt benyújtott Bv. tv. szerinti panaszok ismeretében kell eldöntenie az ügyet, amely – az Alaptörvény és az irányadó alkotmánybírósági gyakorlat alapján – akár ismételten vezethet a kérelem elutasításához is.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1485/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3214/2021. (V. 28.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.125/2019/21. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Karsai Dániel ügyvéd) útján az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.125/2019/21. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 6.B.333/2017/125. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a bírósági határozatokban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] A Gyulai Törvényszék az indítványozót mint I. rendű vádlottat kábítószer-kereskedelem büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés 4. fordulata, (3) bekezdése] miatt mint különös visszaesőt 11 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, valamint vele szemben 215 830 forint erejéig vagyoneklobzást rendelt el. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház, illetőleg azt, hogy az indítványozó feltételes szabadságra nem bocsátható, továbbá a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az indítványozó által 2015. november 27. napjától 2018. október 5. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt. Végül az elsőfokú bíróság megszüntette az indítványozó – Békés Megyei Bíróság 13.Bk.313/2008/15. számú ítéletéhez kapcsolódó – feltételes szabadságát.
- [4] Az indítványozó tekintetében kétirányú fellebbezések alapján eljárva a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.125/2019/21. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az indítványozó szabadságvesztés büntetését börtönben rendelte végrehajtani, valamint csökkentette az indítványozó által megfizetendő bűnügyi költség összegét.
- [5] 3. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában – illetve annak hiánypótlásra történő felhívását követő kiegészítésében – a Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Bf.I.125/2019/21. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 6.B.333/2017/125. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert elentétesnek tartja az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdésével.
- [6] 3.1. Az indítványozó eredeti indítványában előadta, hogy ügyében az első- és másodfokú bíróságok az irányadó jogszabályt okszerűtlenül és önkényesen értelmezték; és ennek során még saját korábbi gyakorlatukkal, valamint más bíróságok gyakorlatával is szembehelyezkedtek. Az indítványozó szerint esetében az *in dubio pro reo* elvet sem helytállóan alkalmazta a bíróság. Véleménye szerint a kábítószerrel visszaélés bűncselekménye megvalósulásának kritériumairól szóló 1/2007. Büntető jogegységi határozata meghozatala óta egységes a bírósági gyakorlat a tekintetben, hogy a bíróság a kábítószer-kereskedelemhez és a kábítószer birtokláshoz kapcsolódó magatartásokat külön vizsgálja; ezt a gyakorlatot pedig a jogalkotó a Btk. 176. §-ában és 178. §-ában egyértelművé tette, esetében azonban nem ez történt. Szerinte a büntetőeljárás során a Btk. 176. § (1) bekezdésében és a 178. § (1) bekezdésében foglalt magatartásokat érdemben kellett volna vizsgálni, és a halmazati büntetés szabályainak alkalmazásával kellett volna ítéletet hozni. A törvény előtti egyenlőséget is ezzel összefüggésben vélte sérülni: szerinte más bíróságok az alapul fekvő ügygel lényegileg megegyező ügyekben az ügyében születetteknel enyhébb ítéleteket hoztak. Ennek következtében hátrányosabb helyzetbe került

azokhoz az elkövetőkhöz képest, akiknek ugyanilyen ügyét a Gyulai Törvényszék más tanácsa vagy más törvényszék bírálta el.

- [7] 3.2. Az indítványozó hiánypótlásra való felhívását követően alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdése tekintetében kiegészítette.
- [8] Panaszában azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság teljesen elvetette az indítványozó kábítószer-függőségének megállapítását, holott a befolyásoltság mértékét toxikológus vagy addiktológus szakértő véleménye alapján meg lehetett volna állapítani. Sérelmezte azt is, hogy első gyanúsított kihallgatására úgy került sor, hogy előtte kábítószerrel fogyasztott, ennek a rá gyakorolt hatását, vagyis azt, hogy a kihallgatására bódult állapotban került sor, a bíróság nem vizsgálta, ami az indítványozó szerint abszolút eljárási szabálysértés. Az indítványozó előadta azt is, hogy szerinte az elsőfokú bíróság nem tett eleget felderítési kötelezettségének, ítéletét megfelelő szakértői vélemény nélkül, valamint a meglévő szakértői vélemény hiányosságait figyelmen kívül hagyva hozta meg. Sérelmezte azt is, hogy a bíróság a kábítószer pontos hatóanyagtartalmát nem tisztázta, hanem a rendőrségi vizsgáló számításait kritika nélkül átvette, további (például vegyész) szakértői vizsgálatot ennek ellenőrzése érdekében nem rendelt el.
- [9] Az indítványozó szerint továbbá a másodfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget; az indítványozó fellebbezésének – tévesnek tartott – tartalmával mindössze három bekezdésben foglalkozott, azonban annak indokát nem fejtette ki.
- [10] Az indítványozó az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJE) gyakorlatának ismertetését követően kifejtette, hogy ügyében az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges eljárási garanciák nem érvényesültek. Álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljárás követelményeinek a tárgyalást megelőző eljárási szakaszokban is érvényesülniük kell, esetében azonban ez nem így történt. Szerinte a hatósági mulasztások egyébként kiküszöbölhetőek lettek volna, azonban a bíróság ezeket nem orvosolta. Az indítványozó szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem tisztázta megfelelően, a szükséges bizonyítást nem végezte el, csak a vádirat megállapításait vette át; továbbá indokolási kötelezettségének sem tett eleget kellő alapossággal. Szerinte az ítélet számos kérdést hagyott megválaszolatlanul a megfelelő szakértői vizsgálatok mellőzése miatt. Az indítványozó szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érveit további vizsgálat és indokai kifejtése nélkül hagyta helyben.
- [11] Sérültni vélte az indítványozó az *in dubio pro reo* elvet is. Szerinte a bíróság abból az előfeltételezésből indult ki, hogy az indítványozó a kábítószerfüggőségre vonatkozóan tett vallomását azért módosította, hogy azt a bizonyítási eljárás eredményéhez igazítsa. Álláspontja szerint a tekintetben a bíróság a védekezését figyelmen kívül hagyta, a tényállást nem tisztázta, a kábítószer-függőségre vonatkozóan nem folytatott le megfelelő bizonyítási eljárást. Az indítványozó szerint hibás az ítéletábrán az az érvelése, hogy az indítványozó nem hivatkozott kihallgatásakor arra, hogy a szervezetében az amfetamin bármilyen kedvezőtlen hatást gyakorolna, ezért a vallomás bizonyítékként értékelhető volt. Az indítványozó szerint ez a bizonyítási teher megfordítását eredményezte: neki kellett volna bizonyítania, hogy bódult állapota a vallomástételre kihatott, ez viszont szakértői kérés, melyet azonban a bíróság nem végeztetett el. Az indítványozó szerint az indokolási kötelezettség és az ártatlanság vélelmének sérelme jelen esetben szorosan összefügg: a bíróság ugyanis elmulasztotta a terhelt javára szóló bizonyítékok feltárását, így sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdése.
- [12] 4. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [13] Az Alkotmánybíróság vizsgálata eredményeként megállapította, hogy a határidőben érkezett alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem fogadható be.
- [14] 4.1. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi

jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [15] Az Alkotmánybíróság az indítvány alapján vizsgálta, hogy a támadott bírósági döntések a törvény előtti egyenlőséget, valamint a tisztességes bírósági eljárás részét képező indokolt bírói döntéshez való jogot, valamint ezzel összefüggésben az *in dubio pro reo* elvet sértik-e.
- [16] 4.2. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésnek állított sérelmével összefüggésben hangsúlyozza: amennyiben a bíróságok között véleményeltérés van, annak eldöntése sem az Alkotmánybíróság feladata. Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása ugyanis nem az Alkotmánybíróság, hanem a Kúria feladata, ezt az Alkotmánybíróság a jogbiztonságra és az alapjogokra figyelemmel sem vonhatja magához. Alkotmányjogi panasz alapján önmagában a bírósági határozatok ellentmondása miatt, alapjogi sérelem hiányában az Alkotmánybíróság nem vizsgálja felül a bírósági döntéseket; az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárás során sem vonhatja el a Kúria hatáskörébe utalt jogegységesítő feladatot. Ennek megfelelően nem alkotmányossági kérdés, hogy a bíróságok hasonló ügyekben hasonló vagy eltérő döntéseket hoznak-e [lásd legutóbb: 3085/2021. (III. 4.) AB végzés, Indokolás [11]; 3076/2021. (III. 4.) AB végzés, Indokolás [16]].
- [17] 4.3. Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1)–(2) bekezdését.
- [18] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}. Ahogy arra az indítványozó is hivatkozott, a bíróságok indokolási kötelezettségéből továbbá nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozatban, Indokolás [89]}.
- [19] 4.4. A konkrét ügyben a Szegedi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárás szabályok betartásával folytatta le, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó eljárási szabálysértést nem valósított meg. Megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást széles körben lefolytatta, és a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is értékelte. Utalt arra is, hogy nem osztja az indítványozó arra vonatkozó állítását, hogy az első vallomása ne lenne értékelhető bizonyítékként azért, mert a kihallgatása előtt amfetamint fogyasztott. A másodfokú bíróság szerint ugyanis az indítványozó ennek kedvezőtlen hatására nem hivatkozott, és nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy ez befolyásolta volna a vallomástételben. Mivel azonban az indítványozó a másodfokú bíróságnak éppen a fenti állításait kifogásolta, ezért az Alkotmánybíróság rámutat a következőkre. A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kifejezetten kiemelte, hogy az indítványozó a következő kihallgatásán a védője jelenlétében a korábbi vallomását fenntartotta. Az ítéltábla az indítványozónak a fellebbezésben felhozott – és az alkotmányjogi panaszában megismételt – kifogásaira is részletes választ adott. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogból levezetett bírói indokolási kötelezettségen keresztül a vele szemben hozott bírói döntések törvényességi és nem alkotmányossági kritikáját fogalmazta meg. Az Alkotmánybíróság szerint az alkotmányjogi panaszban rögzített érvek nem alkalmasak arra, hogy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét felvessék vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést megalapozzanak.

[20] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért nem fogadható be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1962/2019.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3215/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Győri Ítéltábla Bpi.II.71/2020/4. számú végzése és a Kúria Bpkf.III.770/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Takács Zoltán ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az indítványozót (az alapügyben terhelt, majd elítélt és jelen ügy tárgyát képező perújítás kezdeményezője) a Szombathelyi Törvényszék 13.B.3/2018/91. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdése, (2) bekezdés e) pontja szerint minősülő egy rendbeli emberölés büntetében, valamint a Btk. 325. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő egy rendbeli lőfegyverrel visszaélés büntetében, és ezért halmazati büntetésül fegyházban végrehajtandó életfogytig tartó szabadságvesztésre, valamint mellékbüntetésként 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 25 évben állapították meg.
- [3] Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész, az élet elleni bűncselekmény súlyosabb minősítése és a büntetés súlyosbítása érdekében, e mellett az indítványozó és védője is fellebbezést jelentett be, amelyben az emberölés büntetének vádja alóli felmentését és a büntetés enyhítését kérték.
- [4] 1.2. A kétirányú fellebbezés alapján másodfokon eljáró Győri Ítéltábla az elsőfokú döntést csupán néhány, a nyilvántartott bűnjelekről szóló rendelkezéssel kapcsolatban, azok egy részének megőrzése tekintetében változtatta meg, egyebekben azt Bf.III.83/2019/9. számú ítéletével helybenhagyta. Az indítványozói fellebbezését nem találta megalapozottnak a bíróság.
- [5] Kitért indokolásában a másodfokú bíróság arra, hogy a Szombathelyi Törvényszék a bizonyítási eljárás során az ügyre irányadó speciális szabályokat maradéktalanul betartva, a tárgyalási napokon felvett nagyon alapos bizonyítás során részletesen számba vette és értékelte a vádlotti vallomások, kihallgatta a tanúkat, ismertette az igazságügyi szakértői véleményeket, az igazságügyi szakértőket meghallgatta, újabb szakértői véleményeket szerzett be, egyéb bizonyítási eljárásokat foganasított, iratokat ismertetett. A bizonyítási eljárás lefolytatása közben tekintettel volt a vád és a védelem bizonyítási indítványaira is, melyeknek részben eleget tett, illetve részben elutasított.
- [6] Mindezek alapján jutott arra a megállapításra, hogy nem volt olyan hiba, hiányosság, amely az elsőfokú döntés hatályon kívül helyezését eredményezhette volna, valamint olyan eljárási szabályszegés sem történt, amely az ítélet felülbírálatát gátolta volna, ennél fogva a Szombathelyi Törvényszék ítéletét teljes mértékben megalapozottnak találta.
- [7] 1.3. A jogerős ítélet ellen az indítványozó védőjén keresztül perújítási indítványt terjesztett elő a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont első fordulata alapján az emberölés büntette alól történő felmentése érdekében. Az indítványban egyben kérte a Győri Fellebbviteli Főügyészséget a perújítási nyomozás elrendelésére és ennek keretében többek között a sértett holttestének exhumálását, azzal kapcsolatos vizsgálatokra történő szakértők kirendelését kezdeményezte. A védői álláspont szerint a szakértői vizsgálatoknak a lövedék be és kimeneti nyílásának pontos vizsgálatára kellene irányulnia, hogy azok alapján megállapíthatók legyenek a kilőtt lövedék anyagmaradványai, ezzel pontosabban megállapítva mely lövedék ejthette a halálos sebet a sértetten. Mindezek alapján arra a kérdésre kereste a választ, hogy

kizárható-e az indítványozó által használt fegyver. Ezen kívül a védő indítványozta a túsztárgyaló és az indítványozó közötti párbeszédre készült felvétel felkutatását, ugyanis az véleménye szerint az eljárás szempontjából elengedhetetlen, valamint sérelmezte, hogy több bizonyítási indítványa is elutasításra került. A Győri Fellebbviteli Főügyészség az indítványt alaptalannak ítélte, figyelemmel arra, hogy az alapeljárásban a törvényszék más bizonyítékok mellett a tényállást a terhelti ténybeli elismerő vallomások, az egyesített igazságügyi szakértői vélemények, a szakértők párhuzamos meghallgatása alapján, a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg, indokolva a védelmi bizonyítási indítványok elutasításának okait. Erre tekintettel álláspontja szerint az indítványozó és védője indítványában perújítás alapjául szolgáló okot nem szolgáltatott.

- [8] 1.4. A Győri Ítéltábla az indítványozó és védője által benyújtott perújítási indítványt alaptalannak találta, ezért azt a Bpi.II.71/2020/4. számú végzéssel elutasította. Indokolásában kitért arra, hogy egyetért a Fellebbviteli Főügyészség azon álláspontjával, hogy az indítványozó a törvényben meghatározott perújítási okot nem szolgáltatott. Az indítványozó a perújítási indítványában foglaltakat már korábban, az eljárás alatt előterjesztett bizonyítási indítványaiban is előadta, amelyeket az eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek teljeskörűen eleget téve elutasítottak.
- [9] 1.5. A Győri Ítéltábla végzése ellen az indítványozó védője jelentett be fellebbezést, változatlanul fenntartva a perújítási indítványában foglaltakat. A Kúria a fellebbezést alaptalannak találta, ezért a Bfv.II.359/2019/7. számú végzésében az Ítéltábla döntését helybenhagyta. A végzés indokolásának lényege szerint a Kúria, egyetértve az Ítéltábla döntésében foglaltakkal, megállapította, hogy a védő a perújítási indítványában új bizonyítékot nem ajánlott fel, az alapügyben mérlegelt bizonyítékok újraértékelésének igényével lépett fel, azonban a bírói mérlegelés nem lehet a perújítás alapja. Kifejtette ezzel kapcsolatosan a Kúria, hogy a perújítás olyan rendkívüli jogorvoslat, amelynek igénybevételére kizárólag a Be. 637. § (1) bekezdés a)–g) pontjában felsorolt okok valamelyikének maradéktalan teljesítése esetén, ugyanezen törvényhely (2), (3) és (5) bekezdéseiben írt további feltételek alapján van mód. A Be. 637. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint akkor van helye a perújításnak, ha az alapügyben felmerült vagy fel nem merült tényekre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy a terheltet fel kell menteni, vagy lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni. A Kúria szerint az Ítéltábla megfelelően mutatott rá arra a tényre, hogy csupán ezen három egymásra épülő törvényi feltétel fennállása esetén rendelhető el a perújítás, amely azonban nem teljesült.
- [10] 2. Az indítványozó azért fordult alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint a Győri Ítéltábla Bpi.II.71/2020/4. számú végzése és a Kúria Bpkf.III.770/2020/2. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Mindezekre figyelemmel kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az említett bírósági döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.
- [11] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmével kapcsolatban az indítványozó alkotmányjogi panaszában alapvetően azt kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.) hatálya alatt kialakított bírósági gyakorlatra hivatkoztak a perújítási indítványok elutasítása során, miszerint elbírált bizonyítéknak tekintendő az a bizonyítási indítvány is, amelyet az alapügyben elutasítottak, így meg sem vizsgálták. Miután ezen bírói gyakorlat kialakítása során a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény volt hatályban, amely nem tartalmazta a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogot, álláspontjuk szerint a perújítási indítványok elutasítása alaptörvény-ellenes volt, az a tisztességes bírósági eljárás megsértésével járt. Véleménye szerint a kialakult joggyakorlat alapján összemosás a bizonyítási eszköz, a bizonyítási cselekmény és az ebből származó bizonyítékok fogalmát a bíróságok, így a bizonyítási cselekmények elvégzésére vonatkozó védői indítványok kerültek elutasításra az alapügy során, tehát a bizonyítékok beszerzése és megvizsgálása sem történhetett meg. Az indítványozó álláspontja alapján amennyiben a bíróság a bizonyítási indítványaiban foglaltak szerinti vizsgálatot rendelt volna el, egyértelműen lehetett volna következtetni a halálos sérülést okozó lövedék fajtájára és minden kétséget kizáróan a lövedéket működtető fegyver típusára is. Véleménye szerint ezen vizsgálatok azért is lettek volna nélkülözhetetlenek, mivel az alapeljárásban kirendelt genetikus szakértő szerint a halálos lövedéken nem volt fellelhető DNS minta, amely azonban álláspontja alapján „teljességgel kizárt”. Mindezzel az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták a Be. 643. § (8) bekezdésében foglalt szabályt, miszerint ha a perújítás megengedhetőségében való döntéshez bizonyítási eszköz felkutatása szükséges, a bíróság perújítási nyomozást rendel el. Ennek alapján az indítványozó véleménye

szerint nem lehet az a bírósági eljárás tisztességes, amelyben a bíróság jogszabálysértéssel akadályozta meg a bizonyítékok beszerzését.

- [12] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [13] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata nem zárja ki azt, hogy a perújítási indítványt elutasító bírósági döntés is önállóan támadható legyen Abtv. 27. §-a szerinti panasz benyújtásával, ebben az esetben azonban kizárólag a perújítási indítvány elbírálását elvégző bíróságok eljárásának, jogértelmezésének az alkotmányossága, így tehát a perújítási indítvány tárgyában hozott bírósági döntések Alaptörvénnyel való összhangja vizsgálható [3014/2020. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [14] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [15] 3.2. Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [16] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [17] Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügyekben – az alapügy terheltjeként – a perújítást kezdeményező fél volt.
- [18] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdeemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó elsősorban azért fordult az Alkotmánybírósághoz, mert megalapozatlannak, tévesnek és jogszabálysértőnek tartja az ügyében hozott bírósági döntéseket. A panasz így valójában a támadott ítélet – közvetve az alapügyben hozott bírósági döntések – ismételt felülbírlatára irányul. Jelen ügyben is emlékeztetni szükséges azonban arra, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]].
- [20] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [21] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]]

- [22] 4. Az eljáró bíróságok döntéseinek indokolásában az alapügyben részletesen kifejtettekre visszautalva egyértelműen számot adtak arról, hogy miért, mely jogi érvek mentén tartják megalapozatlannak a perújítási indítványt. Az idézett állandó gyakorlat alapján az Alkotmánybíróság nem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában hozott bírósági döntés helyes volt-e. Ezen felül az Alkotmánybíróság jelen ügühöz kapcsolódóan is hangsúlyosnak tartja, hogy nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntéseket tévesnek, magára nézve sérelmesnek tartja [lásd hasonlóan például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [23] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasza a sérelmezett döntésekkel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
előadó alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1664/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3216/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 135. § 4. pontjával szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján 2020. szeptember 25-én alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 135. § 4. pontjával szemben terjesztette elő.
- [2] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó kifogásolta, hogy a támadott rendelkezés a Tbj. XI. fejezetében a Módosító rendelkezések között 2020. július 1-jével hatályon kívül helyezte a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 22/A. §-át. Sérelmezte, hogy a Tny. 22/A. §-ának hatályon kívül helyezésével elesett a nyugdíjnövelés lehetőségétől. A hatályon kívül helyezett rendelkezés szerint ugyanis az öregségi nyugellátásban részesülő személy sajátjogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege alapján nyugdíjnövelésre volt jogosult.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés több vonatkozásban is alaptörvény-ellenes, sérti az Alaptörvény II. cikkét, XIII. cikk (1) bekezdését, XIX. cikk (1) bekezdését, valamint B) cikk (1) bekezdését.
- [4] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonhoz való jog alapjogként az állammal szemben olyan közjogi igényt garانتál, melynek alapján az állam – az Alaptörvényből következő kivételektől eltekintve – köteles tartózkodni az alapjog alanyának tulajdonosi pozíciójába történő behatolástól. Szerinte a Tny. 22/A. §-a által hosszú idő óta változatlanul fennálló helyzet hátrányos megváltoztatása a nyugdíjnövelés, mint „a későbbi időkre nézve jogosnak gondolt váromány” eltörlésével a tulajdonhoz való jogát sérti.
- [5] Az Alaptörvény XIX. cikk (1) bekezdése szerint „Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson”. Az indítványozó azt állította, hogy az Alaptörvényben garantált „szociális biztonságra törekvéssel szemben az állam az illetékes szervein keresztül” a Tny. 22/A. §-ának hatályon kívül helyezésével megátolta őt, hogy hozzájáruljon az Alaptörvény által célzott „szociális biztonság megvalósításához a 10% nyugdíjárulék megfizetése által, ami növelné az említett szociális biztonságot”.
- [6] Az indítványozó úgy vélte, hogy a Tny. 22/A. §-ának hatályon kívül helyezésével a jogalkotó a tulajdonhoz való jogába (várományába) megfelelő felkészülési idő biztosítása nélkül avatkozott be, és e sérelmét szerinte egyedül a jogalkotó tudná orvosolni. Álláspontja szerint ez azt eredményezi, hogy a jogalkotó a szabályozás útján „puszta tárgyként kezeli (kezelte) a címzetti kört, számukra semmilyen lehetőséget nem adva ahhoz, hogy jogukat érvényesítsék”. Emiatt az Alaptörvény II. cikke sérelmét állította.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott rendelkezés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését is sérti. A jogállamiságból levezetett jogbiztonság követelményébe ütközőnek tartotta, hogy a jogalkotó a Tny. 22/A. §-ának hatályon kívül helyezésével kellő felkészülési idő nélkül megvonta a tulajdonhoz való jogát (várományát). Sérült szerinte a jogállamiság elvének másik aspektusa, a visszaható hatályú jogalkotás tilalma is, mert úgy vélte, hogy a támadott rendelkezéssel végrehajtott módosítás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (2) bekezdésébe ütközik.
- [8] Az indítványozó a fenti indokok alapján kérte a Tbj. 135. § 4. pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Annak elismerésével továbbá, hogy nem jogosult indítványozni, a már kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróságtól azt is kérte, hogy állapítsa meg mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség fennállását. Az indítványozó szerint a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség

a Tny. 22/A. §-ának a Tbj. támadott rendelkezése által történő hatályon kívül helyezésével jött létre, s emiatt kérte, hogy az Alkotmánybíróság határidő tűzésével kötelezze a jogalkotót az alkotmányos állapot helyreállítására.

- [9] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia szükséges az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26. § (2) bekezdése szerinti érintettséget, a jogorvoslati lehetőség esetleges hiányát, vagy annak kimerítését, valamint a 29. § és a 31. § szerinti feltételeket.
- [10] Az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglalt jogsérelem, illetve az indítványozó érintettsége vonatkozásában az Alkotmánybíróság állandó gyakorlattal rendelkezik. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság abban az esetben folytathat le érdemi vizsgálatot, ha az indítványozó hitelt érdemlően igazolni tudja, hogy a támadott jogszabály, jogszabályi rendelkezés vele szemben közvetlenül, bírói döntés nélkül hatályosult, és ennek következtében őt jogsérelem érte (amelynek orvoslására jogorvoslati lehetőség vagy nem áll rendelkezésre, vagy azt az indítványozó már kimerítette). Az Alkotmánybíróság által az ilyen típusú alkotmányjogi panaszok esetén megkövetelt személyes, közvetlen és aktuális érintettségnek az indítvány benyújtásakor fenn kell állnia {vö. 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]; 3120/2015. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [55]}. Mindig a konkrét eset kapcsán dönthető el, hogy az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége fennáll-e. Az Alkotmánybíróság a személyes, közvetlen és aktuális érintettség fennállását vizsgálva a 33/2012. (VII. 17.) AB határozatában úgy foglalt állást, hogy az érintettség abban az esetben is megállapítható, ha jogszabály alkalmazására, érvényesítésére szolgáló cselekmények még nem történtek, de jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelműen következik, hogy a panaszolt jogsérelem közvetlenül belátható időn belül kényszerítően bekövetkezik (Indokolás [66]).
- [11] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványozó személyes, aktuális és közvetlen érintettsége tekintetében az alábbiakat állapította meg.
- [12] Az indítványozó által támadott rendelkezés egy másik törvényhely, a Tny. 22/A. §-a 2020. július 1-jével történő hatályon kívül helyezéséről rendelkezett. A következő nap, 2020. július 2-án a Tbj. indítvánnyal érintett 135. §-a a Jat. 12. §-a alapján végrehajtottá vált rendelkezésként hatályát veszítette. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát 2020. szeptember 25-én terjesztette elő a Tbj. 2020. július 2-ától már hatályát veszített 135. § 4. pontjával szemben. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában ugyanakkor pont azt sérelmezte a Tbj. 135. § 4. pontja kapcsán, hogy a Tny. 22/A. §-ának hatályon kívül helyezése által elesett az utóbbi által korábban biztosított nyugdíjnöveléstől.
- [13] A Tny. Tbj. által hatályon kívül helyezett 22/A. §-a úgy rendelkezett, hogy az öregségi nyugellátásban részesülő személy – ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel – nyugellátását a sajátjogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjáruelék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenketted részének 0,5 százalékkal – a jövedelem megszerzését követő naptári év január 1-től – növelni kell. A nyugdíjnövelés kiszámítása során az a nyugdíjjáruelék-alapot képező kereset, jövedelem volt figyelembe vehető, amely után az előírt nyugdíjjáruelékot megfizették.
- [14] Az öregségi nyugdíjas foglalkoztatottak nyugdíjjáruelékfizetési-kötelezettsége 2007. január 1-jétől állt fenn a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 25. §-a alapján. E járulékfizetés ellentételezésére szolgált – a Tny. 22/A. §-a alapján – a nyugdíj mellett szerzett átlagos havi jövedelem 0,4%-ának, később 0,5%-ának megfelelő összegű nyugdíjnövelés. A Tbj. viszont 2020. július 1-jétől kezdődően – az adminisztrációs terhek csökkentése, a jogviszonyok utáni járulékfizetési szabályok egyszerűsítése és a nyugdíj melletti munkavégzés járulékterhének, illetve járulékmentesítésének egységesítése érdekében – valamennyi, egyébként társadalombiztosítási kötelezettséget eredményező jogviszonyra vonatkozóan megszüntette a járulékfizetési kötelezettséget, ha a foglalkoztatott kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül, vagyis elsősorban öregségi nyugdíjas (Tbj. 4. § 11. és 17. pontja). (Egyes jogviszonyokban már a Tbj. hatálybalépése előtt is mentesült a nyugdíjjáruelékfizetési-kötelezettség alól a nyugdíj mellett végzett munkával szerzett jövedelem.)
- [15] A Tny. hatályon kívül helyezett 22/A. §-a tehát mindig adott évben teljesített járulékfizetéshez kapcsolta a nyugdíjnövelést, illetve nyugdíjnövelés kiszámítását. Lényeges továbbá, hogy a Tny. 22/A. § (3) bekezdése alapján a nyugdíjnövelés hatósági jogalkalmazás eredménye volt, hiszen a nyugdíjnövelést a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv hivatalból állapította meg a nyugdíjjáruelék-alapot képező kereset, jövedelem megszerzésére figyelemmel. Megállapítható tehát, hogy bár a Tbj. támadott 135. § 4. pontja formális szempontból közvetlenül hatályosult

abban az értelemben, hogy e rendelkezés hatályon kívül helyezte a Tny. 22/A. §-át és ezzel szemben nem volt jogorvoslati lehetőség. Tartalmilag azonban a Tny. 22/A. §-ának a Tbj. 135. § 4. pontja által történő hatályon kívül helyezése nem értelmezhető az indítványozónak közvetlen jogsérelmet okozó rendelkezésként, mert a hatályon kívül helyezéssel nem az indítványozót alanyi jogként megillető, hanem jogszabályban megállapított feltételtől, mégpedig további járulékfizetéstől függő, hatósági jogalkalmazás útján későbbiekben megállapítandó jogosultságot vont el a jogalkotó a jogosultság alapját képező járulékfizetési kötelezettség egyidejű eltörlése mellett. Az alkotmányjogi panaszban támadott rendelkezés kapcsán így az indítványozó személyes, közvetlen és aktuális érintettsége nem állt fenn, ezt az indítványozó sem tudta hitelt érdemlően bizonyítani. E feltétel megállapíthatósága az Abtv. vonatkozó előírásai alapján ugyanakkor olyan kógens feltételnek minősül, amelynek hiánya esetén az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz eljárásban az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatot nem folytathat, így erre a jelen ügyben sem volt lehetőség.

- [16] 3. Minderre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 26. § (2) bekezdésében foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján, visszautasította.
- [17] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására is figyelemmel az Abtv. 46. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmény (mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítása) alkalmazásáról nem volt indokolt döntést hozni.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1638/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3217/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság mint másodfokú fegyelmi bíróság Kjö.Fgyf.10/2019/9. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó, csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Kállai Mária Zsuzsanna ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján alkotmányjogi panaszszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság Fgy.2/2018/76. számú fegyelmi határozata és a Kúria mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság mint másodfokú fegyelmi bíróság Kjö.Fgyf.10/2019/9. számú határozata alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Az alapul szolgáló ügyet illetően az indítványozó részletekbe menően előadta, hogy vele szemben – a közjegyzői tevékenységétől függetlenül – büntetőeljárás indult, amelynek során házi őrizetbe, majd előzetes letartóztatásba került. Erre tekintettel a közjegyzői kamara elnöksége intézkedett az indítványozó tartós helyettesítése iránt. A tartós helyettes 2018. február 7. napján megkezdte az indítványozó iratanyagának átvételét, az eljárás során azonban az indítványozó által készített okiratok között több olyan okiratot találtak, amelyeket az indítványozó nem írt alá, illetve olyan, a közjegyzőhelyettesek által készített okiratokat, amelyeket az indítványozó nem ellenjegyzett. Ezt követően az indítványozó közjegyzői iratait a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) Közjegyzői Levéltárába szállították, ahol a LI/562/2018/7. és 7/1. számon átadás-átvételi jegyzőkönyvek készültek. Az indítványozó előzetes letartóztatása okául megjelölt büntetőeljárást – bűncselekmény hiányában – az ügyészség 2019 februárjában megszüntette. A Budapesti Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: BKK) Elnöksége 2018. június 18. napján megtartott ülésén úgy határozott, hogy a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 70. § a) pontja szerinti fegyelmi vétség alapos gyanúja miatt fegyelmi eljárást indít az indítványozó ellen. Rögzítette a döntés, hogy az indítványozó időközbeni előzetes letartóztatásba helyezése az aláírás tekintetében hiányos iratok vonatkozásában a további eljárási cselekmények – helyettesítő közjegyző általi foganatosításához – szükséges (mulasztó) közjegyző aláírása az adott körülmények között sokkal nehezebben volt eszközölhető. „Emiatt az eljárások késedelmet szenvednek, ami nem történt volna meg, ha a közjegyző ellenjegyzési/aláírási kötelezettségének eleget tett volna.” A kezdőirat azt is állította, hogy a cselekmény alkalmas volt a közjegyzői kar tekintélyének csorbítására, valamint az adott körülmények között a Kjtv. 129. § h) pontjának megsértéséhez vezetett, miszerint „a közjegyzői okiratnak tartalmaznia kell a közjegyző aláírását és bélyegző lenyomatát”. A Fővárosi Törvényszék mellett működő Közjegyzői Fegyelmi Bíróság (a továbbiakban: elsőfokú fegyelmi bíróság) 2018. szeptember 6. napján kelt, Fgy.2/2018/6. számú határozatával fegyelmi eljárást indított a BKK elnökhelyettese által BKK/44/2018/39. számon küldött irat alapján, amit az elsőfokú fegyelmi bíróság fegyelmi feljelentésként értékelte. Az indítványozó írásbeli nyilatkozatában előadta, hogy „a fegyelmi eljárás indokaként felhozott tény megszűnt, ugyanis az eljárás során a hivatkozott okiratok ellenjegyzése és aláírása megtörtént”. Vitatta az „átadás-átvétel” fogalmát, mivel távollétében a kamara által kirendelt személyek az indítványozó irodájába bementek, a szekrényeiből kipakoltak, az indítványozó iratait „megkérdezése nélkül elvették és elszállították”. Az indítványozó szerint a fegyelmi feljelentés valótlan állításokat is tartalmazott, és sérelmezte az elévülési határidő értelmezését, valamint megítélése szerint csupán adminisztratív hiba történt, és nem fegyelmi felelősséget megalapozó magatartás. Az indítványozó előadta, hogy elfogultsági kifogással élt, az azt elutasító döntés ellen fellebbezést terjesztett elő, melynek a másodfokú fegyelmi bíróság helyt adott, és az érintett fegyelmi bírót az eljárásból kizárta.

- [3] Az első fokon eljáró Közjegyzői Fegyelmi Bíróság az indítványozót közjegyzői fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek nyilvánította, vele szemben pénzbírságot, valamint két év időtartamra hivatalból való felfüggesztés fegyelmi büntetést szabott ki. Az elsőfokú határozati tényállás szerint az indítványozó közjegyzői irodájába 2018 év elején tartós helyettes került kinevezésre, mert a közjegyzővel szemben büntetőeljárás indult, melynek során háziórizetét, majd letartóztatását rendelték el, ezért 2018. február 7. és február 19. napján a közjegyző irodájában fellehető okiratok leltározása történt, melynek során aláíratlan, illetve ellenjegyzést nem tartalmazó közjegyzői okiratokat vettek számba. Az iratokat a MOKK Közjegyzői Levéltárába szállították, ahol az átadás-átvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint egyéb hiányosságok mellett 783 közjegyzői okirat esetében a közjegyző aláírásának hiányát, 3138 közjegyzői okirat esetében a közjegyző ellenjegyzésének a hiányát állapították meg. (Évekre lebontva pontos számadatok feltüntetésével.) Az elsőfokú határozat rögzítette, hogy az eljárás alá vont közjegyző az okiratok hiányzó aláírásait, ellenjegyzéseit 2018. augusztus első napjaiban a levéltárban pótolta. A BKK Elnöksége 2018. július 3. napján elektronikusan (2018. július 4. napján papír alapon érkezett) feljelentésében – hivatkozva arra, hogy a BKK Elnöksége a 2018. június 18. napján tartott ülésén a közjegyzővel szemben a fegyelmi eljárás kezdeményezéséről határozott – indítványozta, hogy a fegyelmi bíróság vizsgálja meg, hogy az indítványozó fegyelmi vétséget elkövetett-e, amennyiben igen, úgy vele szemben a Kjtv. 72. § alapján a cselekmény súlyával arányos fegyelmi büntetést szabjon ki. Az eljárás alá vont közjegyző a fegyelmi eljárás megszüntetését, illetve a felmentését kérte, részben alaki, részben tartalmi kifogásokra alapozva. Az indítványozó állítása szerint a feljelentés nem a jogosulttól származik, ezért nem alkalmas joghatás kiváltására. Tartalmi kifogásai körében hivatkozott az elévülésre (mind szubjektív, mind objektív), arra, hogy a hiányzó aláírásokat pótolta, emiatt az eljárások szerinte nem szenvedtek sérelmet, ugyanakkor valótlan a feljelentés azon állítása, miszerint nem tett semmit a hiányzó aláírások pótlása érdekében. Az elsőfokú határozat felidézte, hogy a Kjtv. 70. § a) pontja szerint fegyelmi vétséget követ el az a közjegyző, aki e törvényben vagy más jogszabályban meghatározott kötelezettségét vétkesen megszegi vagy elmulasztja, illetve a b) pont alapján, akinek vétkes magatartása a MOKK iránymutatásába ütközik, vagy egyébként alkalmas a közjegyzői kar tekintélyének csorbítására. A konkrét ügyben a feljelentést tevő a fegyelmi vétség fennállását abban látta, hogy a közjegyző a közjegyzői okiratok szerkesztésére, ellenjegyzésére vonatkozó eljárási szabályokat nem tartotta meg. A fegyelmi vétség fennállásának megállapításához szükséges volt a jegyzőkönyvek vizsgálata, ez pedig fegyelmi vizsgálatot tett szükségessé, erre tekintettel a fegyelmi bíróság a Kjtv. 86. § (3) bekezdése alapján a fegyelmi eljárást megindította, és fegyelmi vizsgálatot rendelt el, vizsgálóbiztost rendelt ki, aki jelentését előterjesztette.
- [4] A fegyelmi bíróság a tényállást a 2018. februárban a közjegyző irodájában készült jegyzőkönyvek, a levéltár jegyzőkönyvei, valamint a fegyelmi bíróság által elrendelt fegyelmi vizsgálat során az eljárás alá vont közjegyző/indítványozó nyilatkozatai, a felvett bizonyítás eredménye és a rendelkezésre álló iratok alapján állapította meg, és ezen megállapítások alapján határozott abban a kérdésben, hogy a közjegyző elkövette-e a terhére rótt fegyelmi vétséget. Részletesen foglalkozott azzal, hogy jogosulttól származik a feljelentés, és az tartalma alapján alkalmas volt a fegyelmi eljárás megindítására. Az elévülés tekintetében rámutatott, hogy a cselekmény folyamatos volta, valamint a felelősségre vonás kezdőidőpontját illetően az indítványozó téves állásponton volt, és ezért vélte úgy, hogy beállt a szubjektív, illetve objektív elévülés. Foglalkozott az aláírások elmaradásából származó jogi következményekkel, valamint az ily módon hiányos iratok joghatásának kérdésével, és kitért arra is, hogy a hiányzó aláírások pótlása a levéltárra vonatkozó rendeleti szabályozás keretei között csupán a rögzített hiányosságok pótlására vonatkozik, de a jogforrási hierarchia révén nem írhatja felül a Kjtv. szabályait. Utalt arra, hogy jelentős mértékű, ezres nagyságrendű mulasztás történt. Ugyanakkor az elsőfokú határozat megállapította, hogy nem alapos a feljelentés azon állítása, miszerint az eljárás alá vont közjegyző az ellenőrzést végzők felhívására nem tett semmit az okiratok aláírásának érdekében.
- [5] Az indítványozó az elsőfokú határozat ellen fellebbezéssel élt, melyben elsődlegesen a fegyelmi eljárás megszüntetését, másodlagosan a határozat megváltoztatását és – fegyelmi vétség hiányában – felmentését kérte. Fellebbezésében állította, hogy „a fegyelmi eljárás kezdetétől jelezte az alaki és eljárási kifogásait, de az elsőfokú bíróság az érveit figyelmen kívül hagyta”. Sem az eljárást kezdeményező elnökségi határozatból, sem az elsőfokú fegyelmi bíróság eljárást megindító határozatából nem állapítható meg az eljárás tárgya, azaz a fegyelmi vétségnek tekintett magatartás. Az aláírások hiánya miatt az eljárások nem szenvedtek késedelmet, és arról az ügyfeleknek nem kellett tudomást szerezniük. Hiányosnak tartotta a vizsgálóbiztos jelentését, valamint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást is. Fenntartotta az elévüléssel kapcsolatos álláspontját. „Rámutatott, hogy nem tekinthető vétkesnek az olyan mulasztás, amelynek pótlási rendjét jogszabály határozza meg.” A kétszeres értékelés tilalmába ütközőnek vélte, hogy az elsőfokú bíróság az alá nem írt okiratokat egyrészt

mint magatartást, másrészt mint a közjegyzői kar tekintélyét csorbító fegyelmi vétség értékelte. Továbbá jelezte, hogy a büntetés kiszabása körében nem vették figyelembe, hogy három kiskorú gyermeket tart el, és korábban nem volt ellene sem panasz, sem fegyelmi eljárás, illetve figyelmen kívül hagyták az idő múlását.

- [6] A másodfokú fegyelmi bíróság az elsőfokú határozatot részben megváltoztatva a pénzbírság összegét mérsékelte, egyebekben a határozatot helybenhagyta. A másodfokú döntés a tényállás körében ismertette az igazságügyi miniszter képviselőjének észrevételében foglaltakat. A határozat indokolásában rögzítette, hogy csak a határidőben érkezett fellebbezési kérelmet vizsgálhatta érdemben, az azt követően érkezett beadványokat már nem tekinthette a fellebbezés részének. Rögzítette továbbá, hogy a fegyelmi eljárásban csak az volt vizsgálható, hogy a közjegyző megvalósította-e a terhére rótt cselekményt, mulasztást és azzal elkövetett-e fegyelmi vétséget. Ennek megfelelően más olyan cselekmény sem volt vizsgálható, ami nem képezte az eljárás tárgyát, de alkalmas lehet fegyelmi vétség megvalósítására. A meghozott határozatot illetően kitért arra, hogy annak meghozatalakor az elsőfokú fegyelmi tanács tagjai azt valamennyien aláírták. Az ezt követően elkészült, indokolt határozatot a tanács aláírásban akadályozott többi tagja helyett is a tanács elnöke írta alá. Ez a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 223. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXXI. törvény 346. § (7) bekezdése szerint is megfelelő volt, így ez ügyben sem kifogásolható. A tényállást illetően megállapította, hogy az elsőfokú bíróság érdemi döntése kellően megalapozott tényálláson alapult. Részletesen foglalkozik azzal a másodfokú határozattal, hogy az elnökség fegyelmi feljelentése az elnökségi határozattal összhangban pontosan megjelölte az érintett okiratok közjegyzői törvény szerinti hiányosságát, azaz a fegyelmi eljárás tárgyává tett magatartást. Az elévülést illetően pedig – szemben az indítványozó állításával – semmi nem indokolta az általános elévülési szabályoktól való eltérést. A másodfokú fegyelmi bíróság megállapította, hogy a fegyelmi felelősségre vonás jogi alapja megvalósult, az elsőfokú bíróság annak minősítését is helyesen végezte el. A súlyosító körülmények között nyomatékosan figyelemmel volt arra, hogy a közjegyző részéről nem valamiféle tévesztésről, figyelmetlenségről volt szó, hanem éveken át tartó tudatos magatartásról, súlyosan jogsértő gyakorlat kialakításáról és fenntartásáról. A közjegyző terhére értékelte azt is, hogy a fegyelmi eljárásban előadott védekezéséből kitűnően a fegyelmi vétséget megalapozó magatartását csupán adminisztrációs hiányosságnak tekinti, ami a közjegyzői szerep téves felfogására utal. Súlyosító körülményként értékelte továbbá a közjegyzővel szemben folyó egyéb fegyelmi és hatósági eljárásokat. Enyhítő körülményként értékelte ugyanakkor a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által e körben értékelteken túl az érintett okiratok elévülés miatt csökkent számát, a közjegyző anyagi helyzetét, kiskorú gyermekei eltartására való kötelezettségét, és azt, hogy 2018 előtt ellene sem fegyelmi, sem egyéb hatósági eljárás nem indult.
- [7] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben úgy összegezte álláspontját, hogy egyrészt súlyosan alaptörvény-ellenes állapotot idézett elő, hogy esetében olyan jogszabály került alkalmazásra, amellyel kapcsolatban az Alkotmánybíróság mulasztással előidézett alaptörvény-ellenességet állapított meg, így a vonatkozó jogszabályi környezet miatt sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Másrészt a fegyelmi bíróságok az eljárásuk során alaptörvény-ellenes jogszabályt alkalmaztak, így megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, ezen belül is a független és pártatlan bírósághoz való jogot, a törvényes bíróhoz, a kontradiktórius eljáráshoz és az indokolt bírói döntéshez való jogot, valamint ezekkel együtt az eljárás során sérült a társasbíráskodás és fegyveregyenlőség elve is. Emellett a fegyelmi bíróságok az eljárásuk során megsértették az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében biztosított védelemhez való jogát, és a IX. cikk (1) bekezdésében biztosított véleménynyilvánítás szabadságához való jogát is. Ezen Alaptörvényben biztosított jogokkal párhuzamosan sérült a B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogbiztonság, valamint a 28. cikk [az indítványban a 28. cikk (1) bekezdése szerepel] szerinti értelmezési alapelv. Az indítványozó szerint „az ügyben továbbá felmerült a következő alkotmányjogi jelentőségű kérdés: igaz-e az az állítás, hogy a *nullum crimen sine lege* elv analóg alkalmazása folytán, határozott jogszabályi rendelkezés hiányában nem minősíthető fegyelmi vétségnek egy magatartás nem tanúsítása, ha a magatartást egy jogszabály egy későbbi időpontban kifejezetten legális, jogszerű magatartásként megengedi, előírja”.
- [8] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a sérelmezett határozatok alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg azokat, valamint hivatalból vizsgálja meg a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 77. § (1) bekezdésének, a 80. § (2) bekezdés „3 tagja közjegyző” szövegrészének és a 73. § (2) bekezdés második mondatának esetleges alaptörvény-ellenességét, azonban az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti normakontroll iránti kezdeményezést nem terjesztett elő.

- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panasz beadványában bizonyítási indítványt is előterjesztett. Kérte, hogy „az Alkotmánybíróság keresse meg a MOKK Közjegyzői Levéltárakat és tegye fel nekik a(z) (I/23.) mellékletben felsorolt kérdéseket, szükség esetén a levéltár vezetőjét tanúként hallgassa meg”. Valamint további személyek tanúkénti meghallgatását indítványozta.
- [10] Az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 61. § (1) bekezdése szerint hívja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére, ugyanakkor beadványában úgy nyilatkozott, hogy nem kezdeményezte a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott határozat végrehajtásának felfüggesztését.
- [11] Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben írt feltételeit, különösen az indítványozó Abtv. 26–27. § szerinti érintettségét, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti feltételek fennállását.
- [12] Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti vagy hatáskörét az Alaptörvénybe ütközően korlátozza, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében a 27. §-ban meghatározott esetben az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehetőség. Az indítványozó előadta, hogy számára a másodfokú határozatot 2020. április 21. napján – postai úton – kézbesítették. A rendelkezésre álló iratokból azonban megállapítható, hogy az indítványozó jogi képviselője részére a másodfokú fegyelmi bíróság határozatát 2020. április 16. napján kézbesítették, ellene az alkotmányjogi panaszt 2020. június 22-én adták postára. A jogi képviselővel eljáró fél számára a kézbesítés joghatálya beáll a jogi képviselőnek történt kézbesítéssel. A jelen ügyben eszerint az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitvaálló hatvan napos határidő a jogi képviselő számára történt kézbesítést követő napon (2020. április 17-én) kezdődött, és 2020. június 15-én járt le. A 2020. június 22-én postára adott alkotmányjogi panasz tehát elkészt.
- [14] 3. Tekintettel arra, hogy a jelen alkotmányjogi panasz elkésztett, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *d*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésére rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.
- [15] Az indítványozó a jogerős fegyelmi bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet is előterjesztett. Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz befogadása visszautasításra került, az Alkotmánybíróság a támadott határozat végrehajtásának felfüggesztése iránti kérelmet nem vizsgálta.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1235/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3218/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.1.35.625/2019/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság, csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője (dr. Asztalos Dóra ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal élt a Kúria Kfv.1.35.625/2019/5. számú ítélete ellen, alaptörvény-ellenességének megállapítása és – a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.072/2019/12. számú ítéletére kiterjedő hatályú – megsemmisítése iránt.
- [2] Az alapul szolgáló ügyben az indítványozónál adóhatósági vizsgálatot folytattak, melynek eredményeként adókülönbötetet állapítottak meg, ezért adóbírság és késedelmi pótlék fizetési kötelezettséget írtak elő az indítványozó terhére. Az indítványozó fellebbezett, azonban a másodfokú adóhatóság az elsőfokúval megegyező döntést hozott, ezért az indítványozó közigazgatási pert indított. A keresetet a Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elutasította, a Kúria az ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, majd a Kúria a döntést ismét hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra utasította. A második megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság részéről ismét elutasító döntés született, amit a Kúria harmadjára is hatályon kívül helyezett és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Végül a bíróságok átalakulása folytán az ügy átkerült a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra, mely 8.K.27.072/2019/12. számú ítéletében a keresetet elutasította, majd a Kúria Kfv.1.35.625/2019/5. számú ítéletében a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] A Kúria az indítványozó által sérelmezett ítéletében rögzítette, hogy az elsőfokú bíróságnak nem a közigazgatási hatóság döntése elleni fellebbezésről, hanem a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértésekről kellett döntenie. A bíróságtól különböző jogorvoslati fórumnak, a perrendtől eltérő eljárásjogi normák szerinti címzett jogorvoslati kérelem nem tekinthető olyan bizonyítéknak, amelyre a felperesnek elegendő egy az egyben hivatkoznia. Ítéletében arra is kitért a Kúria, hogy a felperes nincs elzárva attól, hogy a jogerős közigazgatási határozat jogszabálysértő voltát a fellebbezésben már előadottak miatt is állítsa, azonban ez esetben neki kell a jogerős határozatot a fellebbezésre vonatkoztatnia. Nem a bíróság feladata ugyanis a felperes helyett annak meghatározása, hogy az alperes határozatától különböző döntés elleni jogorvoslati kérelem mennyiben értelmezhető a perben felülvizsgálendő jogerős határozatra. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem találta alaposnak, ezért a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [4] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal élt. Az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásához való jog elvét sérti, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az eljárás bírósági szakában az indítványozó által az adóigazgatási szakban benyújtott irat – fellebbezés – tartalmát és annak mellékleteit, mivel arra a keresetben csak visszahivatkozott az indítványozó. Álláspontja szerint a bíróság vizsgálata nem attól függ, hogy milyen iratban, egy összefüggő iratban, vagy visszahivatkozással megjelölt iratban került a bíróság birtokába az adott információ, bizonyíték, ugyanakkor azt nem tartja vitatottnak, hogy a bírósági szak nem a közigazgatási eljárás egyik szakasza. Az indítványozó utalt arra is, hogy szerinte nincs olyan rendelkezése a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénynek (a továbbiakban: Pp.), ami szerint ne lehetne más iratra hivatkozással a kereset tartalmát meghatározni, azaz hogy a jogszabálysértést a keresetben kell meghatározni. „A más iratra hivatkozással a hivatkozás éppen ezt a más iratot kívánja és teszi a kereset részévé, azaz az maga a kereset, nem pedig az ítéleti értelmezés szerinti más irat.” Az indítványozó szerint ilyen esetben a „más” irat fogalmilag a kereset részévé váltan magát a keresetet jelenti, valójában

tehát nem is más iratról van szó. Az indítványozó érvelésében előadta, hogy „[a] jelen panasszal érintett első fokú és az azt hatályában fenntartó Kúriai döntés lényegében azonos alapokon áll, azonos érveket hivatkozik meg, és éppen ezért azonos módon állnak fenn velük szemben az Alaptörvényi problémák”. Álláspontja szerint a teljes bírósági eljárást szükséges megítélni, és az eljárás egészére kiható módon kell határozni arról, hogy az elemeiben és egészében véve is kielégíti-e az a tisztességes eljárással szemben támasztott alapjogi követelményeket.

- [5] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a értelmében, tanácsban eljárva megvizsgálta az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényi feltételeit.
- [6] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírósági döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett bírósági ítélettel zárult ügyben felperes volt, személyét hátrányosan érintő döntés született, tehát – az Abtv. 27. § (2) bekezdése értelmében – érintettsége fennáll, az alkotmányjogi panasz tekintetében indítványozói jogosultsággal rendelkezik. Jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [7] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Kúria sérelmezett döntését 2020. szeptember 18. napján kézbesítették, ellene az alkotmányjogi panaszt 2020. november 17-én – a törvényben rögzített határidő utolsó napján – terjesztették elő az elsőfokú bíróságon. Az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.
- [8] Az Abtv. 52. §-a értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontját, és az Abtv. 27. §-át, amely alapján az alkotmányjogi panasz eljárást kezdeményezte, valamint a megsemmisíteni kért bírósági ítéletet, és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Beadványában előadta, hogy álláspontja szerint a bírósági ítélet miatt ellentétes az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel, ezzel részben eleget tett a határozott kérelem törvényi feltételeinek.
- [9] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [10] Az indítványozónak jelen alkotmányjogi panasz beadványában az alaptörvény-ellenesség tekintetében előadott érveit illetően az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok (alkotmányjogi panasz beadvány, bírósági ítéletek) alapján arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó valójában nem alkotmányossági problémát tárt fel. Az alkotmányjogi panasz arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság azon az alapon állapítsa meg a tisztességes eljáráshoz való jog elvének sérelmét, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az eljárás bírósági szakában az indítványozó által az adóigazgatási szakban benyújtott fellebbezése tartalmát és annak mellékleteit, mivel arra a keresetben csak visszahivatkozott. A Kúria az indítványozó által sérelmezett ítéletében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságnak nem a közigazgatási hatóság döntése elleni fellebbezésről, hanem a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértésekről kellett döntenie. A közigazgatási határozat elleni fellebbezés, illetve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti kereset mind címzettjében, mind tartalmában, mind a vonatkozó eljárásjogi normák tekintetében eltérő.
- [11] Az indítványozó tehát valójában azt kívánta elérni, hogy a bíróságok a közigazgatási hatósági döntés elleni fellebbezésben, valamint annak mellékleteiben foglaltakat tegyék a keresetlevél részévé, és a bírósági eljárásban érdemben vizsgálják, azaz az Alkotmánybíróság a hatóságoktól és a bíróságoktól eltérő módon értékelje a tényeket, illetve a bíróság által elfoglalt jogi álláspontot vizsgálja felül.
- [12] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírósági döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírósági döntés irányának, a bizonyítékok körének, bírói mérlegelésének és értékelésének felül bírálataira nem rendelkezik hatáskörrel [3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3300/2018. (X. 1.) AB végzés, Indokolás [13]; 3369/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [11]].

- [13] Az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a Pp. 170. § (2) bekezdés *d)* és *e)* pontja szerint a keresetlevél érdemi részében fel kell tüntetni „az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelést, és a tényállításokat alátámasztó és rendelkezésre álló bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat”. Ugyanakkor azt is kifejezetten rögzíti, hogy „az e törvényben meghatározott módon”, tehát a Pp.-ben előírtak szerint kell ezeket a keresetlevél érdemi részében szerepeltetni.
- [14] 3. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben nem merült fel olyan, a bírósági döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, mely az alkotmányjogi panasz befogadását indokolta volna, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontjára figyelemmel, az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján rövidített indokolással ellátott végzésben visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1999/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3219/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 117.Pf.630.677/2020/3. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Solt István ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Törvényszék 117.Pf.630.677/2020/3. számú ítéletével szemben terjesztette elő, és kérte a Fővárosi Törvényszék ítélete, valamint az első fokon eljáró Budai Központi Kerületi Bíróság 10.P.XI.23.652/2017/29. számú ítélete, illetve 10.P.XI.23.652/2017/41-II. számú kiegészítő ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Alkotmányjogi panaszában az indítványozó előadta, hogy a fizetési meghagyásos ügyből perré alakult alapeljárásban alperesként szerepelt. A felperes a Budai Központi Kerületi Bíróságtól kérte, hogy a bíróság kötelezze az indítványozót hagyatéki hitelezői igényként érvényesített ügyvédi megbízási díj összegének fizetésére. A keresetnek a Budai Központi Kerületi Bíróság 10.P.XI.23.652/2017/29. számú ítéletével helyt adott. Az ítélettel szemben az indítványozó fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszékhez, mely 117.Pf.640.047/2018/10. számú végzésével – a másodfokú eljárás felfüggesztése mellett – visszaküldte az iratokat az elsőfokú bíróságnak a 10.P.XI.23.652/2017/29. számú ítéletkiegészítése végett. Az elsőfokú bíróság az ítéletét 10.P.XI.23.652/2017/41-II. számú kiegészítő ítéletével kiegészítette. Ezt követően a másodfokú bírósággal eljáró Fővárosi Törvényszék 117.Pf.630.677/2020/3. számú ítéletével helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét és kiegészítő ítéletét.
- [3] Az indítványozó sérelmezte, hogy őt terhelte az elsőfokú bíróság annak bizonyításával, hogy az indítványozó elhunyt gyermeke mint örökgyógy még életében megfizette a felperesnek a perbe vitt követelést. Kifogásolta, hogy a bíróság úgy rendelkezett, hogy az indítványozó a követelés megfizetését átvételi elismervénnyel bizonyítsa, vagyis még a bizonyítás eszközét is megszabta, annak ellenére, hogy egyébként a polgári perekben a szabad bizonyítás elve érvényesül. Szerinte az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellő alaposággal az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit, ezek értékeléséről ítéletében nem adott számot. Állította, hogy a per tárgyát képező felperesi megbízási díj összegét, illetve jogosságát az eljárásban több alkalommal részletesen cáfolta, de szerinte ezen észrevételeit az elsőfokú bíróság kellő alaposággal nem vizsgálta, illetve nem vette figyelembe. Hiányolta a perben meghallgatott tanúk vallomására vonatkozó észrevételeinek az elsőfokú bíróság általi alapos megvizsgálását, illetve figyelembevételét is. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi keresetváltoztatást tartalmazó beadványt, s annak mellékleteként a felperesi órakimutatást csak a felperesi iratcsatolást és egy soron következő tárgyalást követően egy hónappal kézbesítette az indítványozó részére.
- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a perbeli észrevételeinek, indítványainak, bizonyítékainak nem kellő alaposággal történő vizsgálata érdemben befolyásolta a bírói döntést, sérült általa az Alaptörvény XV. cikkében foglalt törvény előtti egyenlőséghez, illetve esélyegyenlőséghez való joga, továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. A felperesi keresetváltoztatást tartalmazó beadvány és a felperesi órakimutatás késedelmes kézbesítése kapcsán szintén a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét állította, illetve szerinte az eljárás észszerű időn belüli befejezésének követelményébe ütközött.
- [5] Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott eljárást a teljes terjedelmében, az indítványozó fellebbezésének keretei között, a polgári perrendtartás szabályainak megfelelően bírálja felül. Állította továbbá, hogy a másodfokú bíróság a felperes fellebbezési ellenkérelmét az indítványozó részére nem kézbesítette. Minderre figyelemmel úgy vélte, hogy a másodfokú bíróság önhatalmúan, jogszabályi felhatalmazás nélkül, jogszabályi kötelezettségei megsértésével korlátozta a jogorvoslathoz való jogát, aminek következtében a jogerős ítélet az Alaptörvény

XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközött. A másodfokú bíróság az indítványozó jogorvoslathoz való jogának indokolatlan korlátozásával az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdését is megsértette, mert nem biztosította, hogy az indítványozó más, vele összehasonlítható helyzetben lévő személyekkel azonosan, velük egyenlően gyakorolhassa a jogorvoslathoz való jogát.

- [6] A fentiekben túlmenően az indítványozó sérelmezte, hogy a bíróságok a jogszabályok értelmezése során nem az Alaptörvény 28. cikke szerint jártak el. Álláspontja szerint ugyanis az eljáró bíróságok nem voltak tekintettel az öröklési jogi helyzet sajátosságaira, ami abban nyilvánult meg, hogy az indítványozó számára a perben nem álló, már elhunyt harmadik személyek cselekedeteinek bizonyítását írták elő, azt is meghatározva számára, hogy milyen bizonyítékot fogadnának el tőle az elhunyt személy cselekedeteinek bizonyítékaként. Az indítványozó ennek kapcsán is hivatkozott a tisztességes eljáráshoz, a bírósághoz való forduláshoz és esélyegyenlőséghez való jogának sérelmére, mivel szerinte a „téves értelmezésen alapuló lehetetlen bizonyítási helyzetben” a fegyverek egyenlősége nem érvényesülhetett, illetve a hagyatéki hitelezői igényekkel szembeni kényszerű védekezés kapcsán számára kedvezőtlen helyzetbe került.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett törvényszéki ítélettel zárult ügyben alperes volt, számára a jogerős ítélet hátrányos döntésként értékelhető, és a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. A természetes személy ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben benyújtott panaszában (a Fővárosi Törvényszék jogerős ítéletét a jogi képviselő 2020. május 5-én vette át, az alkotmányjogi panaszt az elsőfokú bíróság útján 2020. július 6-án terjesztette elő) az ügy érdemében hozott, rendes jogorvoslattal nem támadható jogerős ítéletet támadta.
- [10] 2.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény 28. cikke sérelmét is állította. Az Alaptörvény 28. cikke nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog-sérelemhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható [pl. 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [32]–[33]; 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3072/2021. (II. 24.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [11] 2.2. Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]. Az indítvány e követelménynek az Alaptörvény XV. cikke vonatkozásában nem tesz eleget. Az indítványozó a perbeli észrevételeinek, indítványainak, bizonyítékainak figyelmen kívül hagyását, nem megfelelő vizsgálatát, illetve elbírálását, valamint a hagyatéki hitelezői igényekkel szembeni kényszerű védekezés kapcsán számára kedvezőtlen helyzetét állítja az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmére hivatkozott. Alkotmányjogi panaszában ugyanakkor az indítványozó az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdését érintően nem indokolta azt, hogy az általa sérelmezett elsőfokú és másodfokú bírói döntés, mely a hagyatéki hitelezői igényként érvényesített ügyvédi megbízási díj összegének fizetéséről döntött, milyen összehasonlítható helyzetben lévő más konkrét személyi kör viszonylatában jelentett számára hátrányos megkülönböztetést. Mindezt figyelembe véve az indítvány alapján nem volt lehetőség az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmének érdemi alkotmányossági vizsgálatára.

- [12] 2.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [13] Az indítványozó a támadott ítéletekkel kapcsolatban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által garantált jogai sérelmét mindenek előtt a perbeli észrevételeinek, indítványainak, bizonyítékainak nem megfelelő vizsgálata, a bíróságnak a bizonyítási tehert, a bizonyítás módját érintő rendelkezései, valamint az eljárási iratok kézbesítésének állítólagos elmulasztása, késedelmes kézbesítése miatt kérte megállapítani.
- [14] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hivatkozik arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntések alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott [3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]]. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” [Ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]] Az Alaptörvénynek az indítványozó által felhívott XXVIII. cikk (1) bekezdése nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a konkrét ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére történő hivatkozás nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.
- [15] Az indítványozó állította továbbá, hogy a másodfokú bíróság megsértette a jogorvoslathoz való jogát, a jogerős ítéletet ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközőnek tartotta. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság nem járt el megfelelően, az elsőfokú eljárást nem a teljes terjedelmében, nem a fellebbezés keretei között bírálta felül, a felperes fellebbezési ellenkérelmét nem kézbesítette számára. Az Alkotmánybíróság jogorvoslathoz való jog vonatkozásában állandó gyakorlattal rendelkezik, legutóbb a 3304/2020. (VII. 24.) AB határozatában rögzítette összefoglaló jelleggel: „Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében követelmény a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítása [35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]]. [...] További követelményként határozta meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslat ténylegességét, vagyis azt, hogy a jogorvoslati fórum képes legyen a jogsérelem orvoslására, amelynek értelmében egyrészt követelmény, hogy a jogorvoslati fórumrendszer igénybevételét ne gátolják jogszabályi előírások, másrészt, hogy milyen a jogorvoslat terjedelme, azaz teljeskörűsége, illetve korlátozottsága [2/2013. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [35], [37]; 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [82]].” (Indokolás [38]–[39]) A jelen ügy kapcsán nem merült fel, hogy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége ne lett volna biztosított, illetve a jogorvoslat korlátozott lett volna. A másodfokú bíróság a fellebbezés alapján a vonatkozó eljárási szabályok szerint érdemi felülbírálatot végzett, a fellebbezési kérelmeket egyenként elbírálta, s azokkal kapcsolatban indokolt döntést hozott. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság megítélése szerint a konkrét ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a sérelmére történő hivatkozás sem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.
- [16] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem tett eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában és 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában írt feltételeknek, illetve a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján, visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1236/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3220/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 13.Pf.20.241/2020/6. számú ítéletével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján 2020. december 14-én postára adott, az első fokon eljáró bírósághoz 2020. december 16-án érkezett alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, amelyben kérte a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. október 15-én átvett 13.Pf.20.241/2020/6. számú ítélete, valamint a Pécsi Járásbíróság 14.P.21.914/2019/11. számon meghozott ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az Alkotmánybíróság főtitkárának felhívására kiegészített és módosított alkotmányjogi panasz szerint a bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik. Az Alkotmánybíróság a kiegészített és módosított alkotmányjogi panaszt a tartalma szerint vette figyelembe.
- [2] 1.1. Az indítványra okot adó ügyben az indítványozó egy társasházi lakás tulajdonosaként, valamint egy közös tulajdonban álló, de díjfizetés ellenében a kizárólagos használatában álló helyiség használójaként I. rendű alperes volt abban a perben, amelyet vele szemben a társasház közös képviselője közös költség és járulékai megfizetése iránt 2015-ben indított. Az eljárásban – melyet a bíróság felfüggesztett közgyűlési határozatok érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben hozott másodfokú jogerős ítéletig, vagyis 2016. május 3-ig – az első fokon eljáró bíróság a keresetet alaposnak találta, az indítványozót 474 986 forint és ennek 2014. július 1-jétől járó késedelmi kamata, valamint perköltség fizetésére kötelezte. A törvényszék a járásbíróságnak a megismételt eljárásban hozott ítéletét helybenhagyta.
- [3] A beadvány részletes ismertetést tartalmaz az eljárásról, értelmezi a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) és a társasház Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SzMSz) rendelkezéseit, a bírói döntéseket, a Ttv. szerinti felújítási alap mibenlétét, a közösség egészét terhelő kötelezettség teljesítéséért való kezességet, a felvett hitel törlesztőrészletének közös költségbe építése lehetőségét, a kirendelt igazságügyi könyvszakértő eljárását, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) alkalmazását, az első fokon eljáró bíró kizárására irányuló kérelme mikénti elbírálását.
- [4] 1.2. A panaszban az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmével kapcsolatban előadta, hogy „sem az elsőfokú, sem a megismételt elsőfokú tárgyaláson” nem hallgatták meg, és a törvényszék döntése előtt sem, így nem volt lehetősége álláspontjának szóbeli kifejtésére; az általa beadott fellebbezésekben, észrevételekben és bizonyítékokban írtaknak sem elsőfokú, sem másodfokú bíróság nem adott helyt, így a törvényszéki döntést megelőzően „egyik bíróság sem törekedett a tényállás helyes felderítésére, ez viszont sérti a tisztességes eljárás-hoz való jogát”. A panasz szerint a törvényszék döntése a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jogot azért sérti, mert „a járásbíróság a megismételt eljárásban sem biztosította” a részére a meghallgatást, és a törvényszék sem. A panasz azzal érvel, hogy a megismételt eljárásban a bizonyítási eljárást nem folytatta le bíróság, a felperes újabb okirati bizonyítékokat nem csatolt, az ismételt beadott táblázatok összegeit a felperes okiratokkal, bizonyítékokkal nem támasztotta alá, az ítéleti marasztalási összeg számszakilag nem helyes, a követelés megalapozottsága jogilag nincs indokolva. Sem a járásbíróság, sem a törvényszék nem törekedett a tényállás helyes, teljes körű felderítésére, és ez sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, ami az Alaptörvényben biztosított jog. A Pécsi Járásbíróság mindkét ítélete megalapozatlan, a marasztalási összegek megegyeznek (szó szerinti ítéletek) és a bíróság csak a felperes beadványait vette figyelembe.

- [5] A panasz tartalmazza azt is, hogy az alperes olyan súllyal vitatta a felperes követelését észrevételeiben, a rendelkezésére álló dokumentumokkal alátámasztva, hogy joggal hihette, ezeket a törvényszék döntése figyelembe veszi, ami itt sem történt meg; a felperesnek van bizonyítási kötelezettsége, ő rendelkezik azokkal az iratokkal, melyek a követelés jogosságát alátámasztják, de nem állt érdekében csatolni, és a bíróságok sem követelték meg tőle. A törvényszék döntése a felperes által hiányosan beadott, bizonyításra alkalmatlan iratokat viszont figyelembe vette az ítélethozatalkor, csupán a felperes oldalán vizsgálta a követelést, ezzel megsértve az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [6] A panasz szerint a tisztességes tárgyaláshoz való jogot sérti, ha a bíróság nem biztosítja az eljárás során a peres félnek a fegyverek egyenlőségéhez való jogot. A fegyverek egyenlőségének az elve két alapvető alkotmányos követelmény betartását írja elő: a tájékoztatási kötelezettség és a perbeli iratok megismerhetőségének és birtoklásának elveit. Mindkét alapvető alkotmányos követelmény sérült. A pártatlan ítélezéshez és ez által a tisztességes eljáráshoz való jogát sérti kérelmezőnek a járásbíróság megismételt elsőfokú eljárásban beadott bírói zárási kérelmének elutasítása is.
- [7] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [8] Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó a sérelmezett törvényszéki ítélettel zárult ügyben alperes volt, s a perben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette [Abtv. 27. § (2) bekezdés *a*) pontja]. A természetes személy ekként alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [9] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül benyújtott panaszában a törvényszék jogerős, az ügy érdemében hozott, rendes jogorvoslattal nem támadható ítéletét támadta, a járásbíróság ítéletére is kiterjedően.
- [10] 2.1. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított alapjog sérelmének valószínűsítésére alapítható. A jelen indítvány e feltételnek eleget tesz. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére állította, melynek megsértésére hivatkozva alkotmányjogi panasz terjeszthető elő.
- [11] 2.2. Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]. Az Alkotmánybíróság főtitkárnak felhívására kiegészített indítvány e követelménynek formálisan eleget tesz. Az indítványozó a perbeli észrevételeinek, indítványainak, bizonyítékainak figyelmen kívül hagyását, nem megfelelő vizsgálatát, illetve elbírálását, valamint a kizárási kérelme számára kedvezőtlen elintézését állítva hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére.
- [12] 2.3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [13] Az indítványozó a támadott ítéletekkel kapcsolatban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által garantált jogai sérelmét mindenképp a Ttv. és az SzMSz, valamint a Pp. értelmezése, a perbeli észrevételeinek, indítványainak, bizonyítékainak nem megfelelő vizsgálata, figyelmen kívül hagyása, a bíróságoknak a bizonyítás módját érintő tevékenysége, valamint az eljárási szabályok indítványozó által állított megsértése miatt kérte megállapítani.

- [14] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hivatkozik arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntések alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntés ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető a további jogorvoslattal nem támadható bírói döntések általános felülvizsgálati eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvény és az abban biztosított jogok védelmére hivatott {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már arra, hogy „[a] bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe”. „Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna [...]” {Ld. először: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]} Az Alaptörvénynek az indítványozó által felhívott XXVIII. cikk (1) bekezdése nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. A konkrét ügyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére történő hivatkozás nem vet fel olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, amely az indítvány befogadását és érdemi vizsgálatát indokolná.
- [15] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2135/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3221/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Tóth Krisztián ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.6489/2019/5. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az első fokon eljáró bíróságnál.
- [2] A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 10.B.XXIII.33/2017/62. számú, 2018. október 24-én kelt ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki 23 rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 208. § (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntetésében. Az elsőfokú bíróság az indítványozót 2 év 3 hónap szabadságvesztésre és 5 év tanári foglalkozástól való eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 5 év próbaidőre felfüggesztette.
- [3] A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.6489/2019/5. számú, 2019. július 1-jén jogerőre emelkedett ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta oly módon, hogy a szabadságvesztés büntetés mértékét 2 évre enyhítette. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyta.
- [4] A Kúria a felülvizsgálat során a Bfv.I.40/2020/2. számú, 2020. január 29-én kelt végzésével a felülvizsgálati indítványt mint törvényben kizártat elutasította.
- [5] Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be 2020. április 9-én az elsőfokú bíróságnál, mert álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.6489/2019/5. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (4) bekezdéseiben foglalt jogait.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [7] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vizsgálata során megállapította, hogy a panasz határidőben érkezett és eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek. Az indítvány tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (4) bekezdést], a támadott bírósági határozatokat (a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.6489/2019/5. számú ítélete, a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzése), valamint az indokolást arra nézve, hogy a támadott bírósági határozatok miért ellentétesek az Alaptörvény rendelkezéseivel. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a másodfokú ítélet és a kúriai végzés alaptörvény-ellenességét, továbbá semmisítse meg azokat, így a határozott kérelem alkotmányos feltételeinek ebben a vonatkozásban is eleget tett. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó érintettnek minősül, továbbá a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [8] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni.
- [9] 3.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapítja, hogy jelen ügyben a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzésében a felülvizsgálati kérelmet mint törvényben kizártat elutasította. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint

- a Kúriának az a döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható, ezért a Kúria Bfv.I.40/2020/2. számú végzése ellen helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [10] Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet mint törvényben kizártat elutasította, a Kúria végzése nem minősül egyúttal az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében véve az ügy érdemében hozott döntésnek. A jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából ilyen, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.6489/2019/5. számú végzése tekinthető.
- [11] Az eljárásban hozott határozatok a fentiek szerinti minősítésének az Alkotmánybíróság eljárási jogosítványainak a megítélése szempontjából van jelentősége.
- [12] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az Ügyrend 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok esetében a jogorvoslati lehetőség kimerítésének a kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz ezért a jogerős döntéssel szemben akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati indítvány benyújtását is lehetővé teszi, de az indítványozó ezzel a lehetőséggel nem él.
- [13] Ha azonban az indítványozó a felülvizsgálat lehetőségét kimeríti, a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott döntés tartalma az Alkotmánybíróság eljárására is kihat. Ha ugyanis a felülvizsgálati indítvány érdemi elbírálásra alkalmas, azt a Kúria érdemben vizsgálja, az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati eljárásban hozott döntést a jogerős döntésre is kiterjedően vizsgálhatja. Abban az esetben azonban, ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának ezen nem érdemi döntésén keresztül az ügy érdemében hozott jogerős döntést csak két esetben vizsgálhatja. Akkor (i) ha az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálati indítvánnyal egyidejűleg – az Abtv. szerinti határidőben – alkotmányjogi panasszal is megtámadta, vagy (ii) ha a Kúria végzését mérlegelési jogkörben hozta meg, amely mérlegelés eredményére az indítványozónak bizonyosan nincs ráhatása [Ügyrend 32. § (4) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás I/5. pont].
- [14] Jelen ügyben ezen esetek egyike sem áll fenn, mivel a Kúria szerint a felülvizsgálat a törvény alapján – nem mérlegelése folytán – kizárt, ezért az Alkotmánybíróság az indítványozó jogerős ítéletre vonatkozó érveit nem vizsgálhatta. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban csak a Kúria végzését támadó elemében értékelte [lásd hasonlóan: 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [12]–[14]].
- [15] 3.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [16] Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria határozata azért sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt *nullum crimen sine lege* elvét, mert ügyében a bíróságok egyes cselekmények tekintetében nem az elkövetés idején hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényt (a továbbiakban: régi Btk.), hanem a Btk. rendelkezéseit alkalmazták, megsértve ezzel mindkét büntető törvénykönyvben szereplő visszaható hatály elvét [rég. Btk. 2. §, Btk. 2. § (2) bekezdés], de erre a Kúria határozatának az indokolásában mégsem tért ki. Az indítványozó ugyanakkor idézte a kiskorú veszélyeztetése büntetvényi tényállását, amely a régi Btk. 195. § (1) bekezdésében, valamint a Btk. 208. § (1) bekezdésében foglaltak szerint egyaránt bűncselekménynek minősül, és az indítványozó által sem vitatottan azonos büntetési tételkeretek szerint büntetendő (indítvány 6. oldal). Kifogása arra irányult, hogy a régi Btk. időbeli hatálya alatt elkövetett bűncselekményre a bíróságok a Btk. rendelkezését alkalmazták és ezt jelölték meg jogszabályi alapként. A Kúria végzésében azonban „egyetlen mondatot sem szentelt” az indítványozó ezen kifogásának (indítvány 7. oldal 1. bekezdés). Az indítványozó szerint ez a körülmény sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett bírói indokolási kötelezettséget is.
- [17] Az Alkotmánybíróság az indítványozó ezen alkotmányossági kifogása tekintetében rámutat, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdésében foglalt *nullum crimen sine lege* és *nulla poena sine lege* elvet megfogalmazó alkotmányos szabály az állami büntetőhatalom gyakorlását övező feltételek előre megismerhetőségének

követelményét, vagyis a visszaható hatályú büntetőjogi jogalkotás és jogalkalmazás tilalmát tartalmazza {16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [33]}. A Btk. szerint bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni [régi Btk. 2. §, Btk. 2. § (1)–(2) bekezdés]. Jelen ügyben az a körülmény, hogy a cselekményt mikor követték el, a tényállás megállapításának körébe tartozik, az pedig, hogy a cselekményre melyik büntető jogszabályt kell alkalmazni, törvényességi kérdés. Mindezek helyes megítélése az eljáró bíróságok hatáskörébe tartozik, amelyet az Alkotmánybíróság nem jogosult felülvizsgálni. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Önmagukban a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasz előterjesztésére {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [18] A bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételye jelen ügyben akkor merülhetne fel, ha az indítványozót olyan bűncselekmény miatt ítélték volna el a Btk. alapján, amely a régi Btk. idején még nem volt bűncselekmény, vagy a Btk. súlyosabban büntetné a cselekményt, mint a régi Btk., és ezt hagyta volna figyelmen kívül az eljáró bíróság. Mivel a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményének törvényi tényállása a lényegét tekintve változatlan maradt, és az indítványozóra alkalmazott alapeset büntetési tételkeretei sem változtak, így a *nullum a crimen sine* alkotmányos elve tekintetében az alkotmányos összefüggés hiánya miatt az indítvány ezen eleme érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [19] Az indítványozó a kúriai végzéssel kapcsolatban sérelmezte továbbá, hogy a Kúria az időbeli hatályra vonatkozó kifogására az indokolásban nem tért ki. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. A bíróságok indokolási kötelezettségéből azonban nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság a *nullum crimen sine lege* elvvel kapcsolatban kifejtettek miatt a kúriai végzésben nem talált olyan indokolási hiányosságot, amely alaptörvényi szintű sérelmet jelentene.
- [20] Az indítványozó által az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelme tekintetében kifejtett kifogások (pl. annak vitatása, hogy a cselekményt akkor követte el, amikor az egyik sértett már nagykorú volt) a tényállás megállapítására, az egyes tanúvallomások értékelésére vonatkoznak, és nem képezhetik érdemi alkotmányossági vizsgálat alapját. Ezek a kifogások részben azért nem vizsgálhatók, mert a korábban kifejtettek alapján nem a kúriai határozat ellen irányulnak, részben pedig azért, mert nem alkotmányossági, hanem törvényességi jellegűek. Az Alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban utal arra is, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva kizárólag a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. A tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy a bírósági szervezet felett hagyományos, negyedfokú jogorvoslati fórumként járjon el {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogkörébe tartozó ügyekben, mint a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése, valamint a törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [21] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint jelen alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan indokokat, amelyek az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét megalapoznák vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnének fel.
- [22] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/721/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3222/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Székesfehérvári Törvényszék 7.Bpkf.121/2020/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte Székesfehérvári Törvényszék 2020. március 18-án kelt 7.Bpkf.121/2020/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését a Székesfehérvári Járásbíróság 2020. február 5. napján hozott 4.Bpk.1073/2019/9. számú végzésére, a Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2019. június 27. napján hozott 1.Bpkf.139/2019/9. számú végzésére, és a Székesfehérvári Járásbíróság 2019. január 25. napján kelt 4.Bpk.915/2018/8. számú végzésére kiterjedő hatállyal.
- [2] Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének XV. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek a megsértése miatt tartotta megállapíthatónak.
- [3] Az indítványozó az alábbi hét büntetése összbüntetésbe foglalása iránt terjesztett elő több kérelmet az Alkotmánybíróság 10/2018. (VII. 18.) AB határozatára (a továbbiakban: Abh1.) hivatkozással.
- a) A Soproni Városi Bíróság 2012. május 10. napján kelt B.99/2011/97, illetve a Győri Törvényszék 3.Bf.204/2012/18. számú, 2012. szeptember 24. napján jogerőre emelkedett ítéletével kiszabott 4 év börtönfokozatú szabadságvesztés, valamint mellékbüntetésként 4 év közügyektől eltiltás. A bűncselekmény elkövetési ideje 2010. július és augusztus hónapjai.
- b) A Székesfehérvári Járásbíróság 2014. március 14. napján kelt 3.B.568/2013/100. számú és 2014. március 17. napján jogerős ítéletével kiszabott 2 év 10 hó börtönfokozatú szabadságvesztés büntetés, és mellékbüntetésként 1 év közügyektől eltiltás. A bűncselekmény elkövetési ideje 2006. december 18. napja.
- c) A Székesfehérvári Járásbíróság 2012. október 11. napján kelt 10.B.743/2012/8. számú és a Székesfehérvári Törvényszék 2.Bf.15/2013/48. számú, 2015. szeptember 23. napján jogerőre emelkedett határozataival kiszabott 1 év börtön fokozatú szabadságvesztés és mellékbüntetésként 3 év közúti járművezetéstől eltiltás. A bűncselekmény elkövetési ideje 2010. július 19. napja.
- d) A Székesfehérvári Járásbíróság 2014. december 8. napján kelt 16.B.503/2014/12. számú és a Székesfehérvári Törvényszék 2.Bf.15/2013/48. számú 2015. szeptember 23. napján jogerőre emelkedett 6 hónap börtön fokozatú szabadságvesztés és 1 év közügyektől eltiltás. A bűncselekmény elkövetési ideje 2011. február 11. napja.
- e) A Székesfehérvári Városi Bíróság 2009. december 17. napján kelt 7.B.1392/2008/3. számú és a Fejér Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 1.Bf.82/2010/3. számú, 2010. május 18. napján jogerős ítéletével kiszabott 1 év 6 hó börtönbüntetés, amelynek végrehajtását a bíróság 2 év próbaidőre felfüggesztette. A bűncselekmény elkövetési ideje 2004. január hónapja. Ezen szabadságvesztés végrehajtását utóbb a Soproni Városi Bíróság a B.99/2011/97. számú, 2012. május 10. napján kelt, és a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.204/2012/18. számú, 2012. szeptember 24-én jogerős határozatával rendelte el.
- f) A Budapesti II. és III. ker. Bíróság 2008. június 30. napján kelt 6.B.II.1737/2006/19. számú és a Fővárosi Bíróság Bf.10055/2008/48. számú, 2009. május 18. napján jogerős ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap börtönbüntetés és 200 000 Ft pénzmellékbüntetés. A szabadságvesztés büntetés végrehajtását a bíróság 3 év próbaidőre felfüggesztette. A bűncselekmény elkövetési ideje 2004. július 13. Ezen szabadságvesztés végrehajtását utóbb a Soproni Városi Bíróság a B.99/2011/97. számú, 2012. május 10. napján kelt és a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság Bf.204/2012/18. számú, 2012. szeptember 24-én jogerős határozatával rendelte el.

- g) A Székesfehérvári Járásbíróság 2014. március 28. napján jogerőre emelkedett 15.B.571/2013/61. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönbüntetés, amelynek a végrehajtását a bíróság 2 év próbaidőre felfüggesztette. A bűncselekmény elkövetési ideje 2004. október 11., 2004. június 6–november 3., 2005. november 17. Ezen szabadságvesztés végrehajtását utóbb a Zirci Járásbíróság a B.64/2015/52. számú, 2017. január 18. napján kelt és a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.152/2017/5. számú, 2017. június 26-án jogerős határozatával rendelte el.
- [4] Az indítványban megjelölt hét ítélet közül az első négyet a Székesfehérvári Járásbíróság 2016. március 18. napján jogerős 15.Beü.919/2016/20. számú ítéletével összbüntetésbe foglalta, és annak tartalmát 5 év 6 hónapban állapította meg. A bíróság az összbüntetésbe foglalás során az akkor még hatályos, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatálybalépéséhez kapcsolódó átmeneti rendelkezésekről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CCXXIII. törvény (a továbbiakban: Btkátm.) 3. §-át alkalmazta. A büntetés kitöltésének utolsó napja 2017. szeptember 24. volt.
- [5] A fenti e) és f) pontok szerinti ítéleteket a Székesfehérvári Járásbíróság 2013. augusztus 13. napján kelt 3.Beü.218/2013/11. számú, és a Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2013. szeptember 19. napján jogerős Bkf.355/2013/2. számú ítéletével foglalta összbüntetésbe. Az összbüntetést a bíróságok 1 év 9 hónap börtönfokozatú szabadságvesztésben állapították meg, az ítélet a kezdőnapja 2019. július 25. volt, míg a kitöltése 2021. április 24.
- [6] A fenti g) pont szerinti büntetés az indítvány tanúsága szerint végrehajtásra vár. A büntetés kezdőnapja 2021. április 25., míg kitöltve szabadulása 2022. február 24. napján lesz esedékes. A büntetéseket a megjelölt ítéletek alapján az indítványozó 2015. február 6. napjától folyamatosan tölti.
- [7] Az indítványozó utalt rá, hogy a hét ítélet alapjául szolgáló bűncselekményeket kivétel nélkül a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) hatályba lépése, azaz 2013. július 1. előtt követte el, azonban a b), c) és d) pontok szerinti ítéletek csak 2013. július 1. napját követően emelkedtek jogerőre. Kifejtette továbbá, hogy az Abh1. indokolásának [78] és [79] bekezdéseire figyelemmel ítéletei kapcsán álláspontja szerint helye van ismételt összbüntetési eljárás lefolytatásának.
- [8] A Székesfehérvári Járásbíróság 4.Bpk.915/2018/8. számú végzésével az indítványozó összbüntetésbe foglalási indítványát elutasította. Ezen végzés kapcsán az indítványozó megjegyezte, hogy az elsőfokú bíróság elutasító végzésének a meghozatalakor a Kúria 2/2019. Büntető jogegységi határozata (a továbbiakban: BJE) még nem született meg. Az indítványozó kérelme alapján másodfokon eljáró Székesfehérvári Törvényszék 2019. június 27. napján meghozott 1.Bpkf.139/2019/9. számú határozatában egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával, ezért az indítványozó kérelmét elutasította.
- [9] Ezt követően fogadta el az Alkotmánybíróság az 1/2020. (I. 2.) AB határozatot (a továbbiakban: Abh2.), amelyben megállapította a BJE alaptörvény-ellenességét, egyúttal elrendelte a BJE alkalmazásával meghozott, jogerős határozattal lezárt büntetőeljárások felülvizsgálatát. Ennek következtében sor került az indítványozó összbüntetési indítványa alapján hozott, említett határozatok felülvizsgálatára is.
- [10] A felülvizsgálat eredményeként a Székesfehérvári Járásbíróság 2020. február 5. napján hozott 4.Bpk.1073/2019/9. számú végzésében azonban az indítványozó összbüntetési indítványát ismét elutasította. Az indítványozó rámutatott, hogy az indokolás tanúsága szerint a bíróság vizsgálata során figyelembe vette a BJE alaptörvény-ellenességét és megsemmisítését. Fenntartotta ugyanakkor azon korábbi bírói gyakorlatot, miszerint az összbüntetésbe foglaláskor az eljárás lefolytatása idején hatályos jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni, és a Btk. 2. §-ának az összbüntetési eljárásban nem tulajdonított jelentőséget. Az eljáró bíróság így az indítványozó szerint továbbra sem mérlegelte, hogy a két, időben egymást követő anyagi jogi szabályozás közül az esetében melyik alkalmazandó.
- [11] A Székesfehérvári Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. évi március 18. napján hozott 7.Bpkf.121/2020/3. számú végzésével az indítványozó kérelmét jogerősen is elutasította. A Székesfehérvári Törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott arra, hogy az elkövetéskori helyzetre nem lehet visszatérni, és hogy a hatályos Btk. rendelkezései az irányadók, ezért azt mellőzte a másodfokú határozatból. Az indítványozó kifogásai szerint ugyanakkor habár a Székesfehérvári Törvényszék megvizsgálta az a)–d) pontok szerinti, valamint az e)–f) pontok szerinti büntetések kvázi halmazati viszonyát, ami sajnos nem áll fenn, azonban a g) pontbeli ítéletet továbbra sem foglalta összbüntetésbe. Az indítványozó szerint a bíróságnak hivatalból vizsgálnia kellett volna a kvázi halmazat fennállását, hiszen az egész eljárás lényege az volt, hogy a Btkátm. időszakában hozott összbüntetéseket a bíróság jogilag rendezze. Az indítványozó szerint a g) pont szerinti ítélet mind az a)–d) pontbeli ítéleteket érintően hozott 15.Beü.919/2015/20. számú összbüntetéssel, mind

- az e)–f) pontokban megjelölt ítéletek kapcsán hozott Bkf.355/2013/2. számú összbüntetési ítélettel kvázi halmazati viszonyban áll.
- [12] A Székesfehérvári Törvényszék ugyanakkor nem vizsgálta meg a korábban meghozott 15.Beü.919/2015/20. és a Bkf.355/2013/2. számú ítéleteket, arra való hivatkozással, hogy azok a felülvizsgálati eljárásnak nem voltak tárgyai, mivel nem a BJE hatálya idején születtek.
- [13] Az indítványozó az alapjogi sérelem kifejtése körében előadta, hogy az eljáró bíróságok a Btk. alkalmazásával kizárták annak a lehetőségét, hogy az indítványozó büntetéseit a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) kedvezőbb szabályai alapján foglalják összbüntetésbe, holott az elbírált cselekmények elkövetési ideje 2004 és 2011 közé, vagyis a Btk. hatályba lépését megelőző időre esett. A bíróságok nem folytatták le továbbá a Btk. 2. §-a alapján annak a vizsgálatát, hogy az indítványozóra az elkövetés vagy az elbírálás idején hatályban lévő büntető törvény rendelkezései-e a kedvezőbbek. Ezzel szemben mindenfajta mérlegelés nélkül a hatályos Btk.-t és lényegében a megsemmisített Btkátm. 3. §-át alkalmazták. Ezért az indítványozó szerint a kifogásolt bírósági döntések sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelményéből levezethető jogbiztonságot, a kiszámíthatóság garanciáját és a visszame-nőleges hatályú jogalkotás tilalmát.
- [14] Úgy vélte továbbá az indítványozó, hogy joghátrányba került azon egyéb bírósági határozatok alanyaival szemben, akik esetében az eljáró bíróságok a Btk. 2. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva hozhattak döntést az össz-büntetésről, így esetében az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdéseinek a sérelme is megvalósult.
- [15] 2. A Székesfehérvári Járásbíróság 2020. február 5. napján hozott 4.Bpk.1073/2019/9. számú végzése értelmében az indítványozó 2019. augusztus 26. napján, 2019. szeptember 13. napján, 2019. október 7. napján, 2019. október 30. napján, 2019. december 30. napján és 2020. február 4. napján a bíróságra érkezett – tartalmilag több alkalommal módosított – beadványaiban ismételten az a)–g) pontokban nevesített ítéletek összbüntetésbe foglalását kérte a Székesfehérvári Járásbíróságtól. Kérelmében az Abh1.-re, továbbá az Abh2.-re hivatkozott. Az indokolás kifejezetten utal rá, hogy „[a] bíróság álláspontja szerint tehát az összbüntetésbe foglaláskor továbbra is az eljárás lefolytatása idején hatályos jogszabályt kell alkalmazni, a Btk. 2. §-ának ehhez képest nincs jelentősége. [...] Az összbüntetésbe foglalandó alapítéletekben szereplő cselekményeket már elbírálták, a kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalásakor az elkövetéskori jogi helyzethez pedig továbbra sem lehet visszatérni.” (Végzés 5–6. oldal)
- [16] A Székesfehérvári Törvényszék 2020. március 18-án kelt 7.Bpkf.121/2020/3. számú végzésében az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Az indokolás szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az elítélt előéleti adatait vizsgálva, hogy nincs jogszabályi lehetőség az indítványban szereplő ítéletekkel kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalására. A másodfokú bíróság ugyanakkor szükségesnek tartotta, hogy az elsőfokú határozat indokolását pontosítsa.
- [17] Ezért a másodfokú bíróság határozata indokolásban kifejtette, hogy az Abh2., illetve az Abh1. együttes értelmezéséből az következik, hogy az általános, a Btk. 2. §-beli, hatályra vonatkozó szabályozás az irányadó összbüntetés esetében is. Így tehát téves az elsőfokú bíróság végzésében kifejtett azon álláspont, miszerint az elkövetéskori jogi helyzethez továbbra sem lehet visszatérni. Ebből következően téves továbbá az az indokolási elem is, amely szerint az indítványozó esetében a hatályos Btk. rendelkezései az irányadók. Az Alkotmánybírósági határozatokból az következik, hogy annak van jelentősége, az elítélt a bűncselekmények elkövetésekor milyen következményekkel számolhat, ideértve az összbüntetésbe foglalás lehetőségét is. Az indokolás további okfejtése szerint, mivel a konkrét esetben az elítélt által összbüntetésbe foglalni indítványozott szabadságvesztés büntetések alapja valamennyi esetben a Btk. hatályba lépését megelőzően elkövetett bűncselekmény volt, vizsgálni kellett, hogy az összbüntetésbe foglalásra az elkövetéskori, illetve az elbíráláskori Btk. alapján lehetőség van-e, illetve az elítéltre nézve melyik törvény alkalmazása a kedvezőbb.
- [18] A másodfokú bíróság eljárásában ezt a vizsgálatot elvégezte. Annak eredményeként megállapította, hogy az elítélt az általa összbüntetésbe foglalni kért alapítéletek közül az a), a c) és a d) pontban megjelölt alapítéletekkel elbírált bűncselekményeket az e), illetve az f) pontok alatti ítéletek jogerőre emelkedését követően követte el, így sem a régi Btk., sem a Btk. rendelkezései alapján nincs lehetőség az összbüntetésre foglalásra, hiszen annak általános feltétele, a kvázi halmazati viszony hiányzik.
- [19] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén

az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

- [20] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [21] 4. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A jelen indítvány alapjául szolgáló összбüntetési eljárás a Székesfehérvári Törvényszék 7.Bpkf.121/2020/3. számú végzésével zárult. Ennek következtében a jelen ügyben ez a bírósági határozat minősült az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében a bírósági eljárást befejező, így alkotmányjogi panasszal támadható döntésnek.
- [22] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. A Székesfehérvári Törvényszék kifogásolt végzését az indítványozó 2020. május 5-én, a védője 2020. május 6-án vette át. Így az alkotmányjogi panasz előterjesztése 2020. június 3-án határidőben történt.
- [23] Részben tesz eleget ugyanakkor az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés, XV. cikk (1) és (2) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálendő konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre. Megjelölte továbbá az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését érintően.
- [24] Nem fejtette ki ugyanakkor az indítványozó az alapjogi sérelem lényegét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben, továbbá nem adta elő az indokait arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény ezen rendelkezéseivel. Továbbá az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével összefüggésben sem adott elő az indítványozó olyan alkotmányjogilag értékelhető indokolást, amely érdemi vizsgálat alapjául szolgálhatott volna. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítványi elem nem alkalmas érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Erre tekintettel az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemeket az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálta.
- [25] 5. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja továbbá az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. Ezeket a feltételeket vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [26] Az indítvány eleget tesz az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből fakadó kritériumoknak, mivel az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A támadott döntéseket érintően továbbá az indítványozó alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért bírói határozatok az indítványozó szabadságvesztés büntetéseivel kapcsolatosak, nyilvánvalóan érintett is.
- [27] Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az is feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [28] Az indítványozónak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, vagyis a visszaható hatály tilalmával kapcsolatos kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte.
- [29] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi

panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor [3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]].

- [30] Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]].
- [31] A konkrét indítvány kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányult. Az indítványban foglalt alkotmányossági aggályokon keresztül az indítványozó az eljáró bíróságok jogalkalmazásának a helytállóságát vitatta és a támadott határozatokban foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintette alapjogi sérelemnek. Az indítványozó alapjogi sérelmét voltaképpen abból vezette le, hogy a bíróságok álláspontja szerint nem, illetve tévesen alkalmazták a Btk. 2. §-át, amikor a büntetéseit nem foglalták összbüntetésbe.
- [32] Ezzel szemben a kifogásolt másodfokú határozat kifejezetten hivatkozik az Abh1. és az Abh2. megállapításaira, valamint arra is, hogy ezen alkotmánybírósági határozatok együttes értelmezéséből következően a Btk. 2. §-beli szabályozás az irányadó összbüntetés esetében is. A másodfokú bíróság emellett a határozatában azt is kiemelte, hogy vizsgálnia kellett: az összbüntetésbe foglalásra az elkövetéskori, illetve az elbíráláskori Btk. alapján lehetőség van-e, illetve az elítélre nézve melyik törvény alkalmazása a kedvezőbb. A másodfokú határozat tanúsága szerint továbbá a bíróság eljárásában ezt a vizsgálatot el is végezte.
- [33] Az Alkotmánybíróság ezért úgy ítélte meg, hogy az indítványozó által megfogalmazott kifogások alapján nem állapítható meg a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye, és nem merül fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem.
- [34] 6. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1012/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3223/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.546/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Pápai Járásbíróság 12.Bpk.182/2019/2. számú végzése, a Veszprémi Törvényszék 3.Bpkf.456/2019/4. számú végzése és a Kúria Bfv.I.546/2020/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető kiszámíthatóság követelményének és visszaható hatály tilalmának a megsértése miatt tartotta megállapíthatónak. Ezek értelmében ugyanis senkit sem lehet olyan jogszabályi rendelkezés alapján büntetéssel sújtani, amely a büntetendő cselekmény elkövetésekor még nem volt hatályos.
- [2] Az indítványozó kifogása szerint az összbüntetési indítványa alapján eljáró bíróságok kérése ellenére nem a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) kedvezőbb szabályai, hanem a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) alapján foglalták összbüntetésbe a korábbi büntetéseit.
- [3] Az indítványozó utalt rá, hogy az összbüntetésbe foglalással érintett ítéletek alapjául szolgáló bűncselekményeket többségében a Btk. hatályba lépése, azaz 2013. július 1. előtt követte el. A bíróságok azonban az összbüntetés kiszabásakor nem a bűncselekmények elkövetési idejének, hanem az alapítéletek jogerőre emelkedése időpontjának tulajdonítottak jelentőséget.
- [4] Az indítványozó szerint a bíróságok nem vették figyelembe az Alkotmánybíróság 10/2018. (VII. 18.) AB határozatában és a 3360/2018. (XI. 28.) AB határozatában tett megállapításait.
- [5] Az indítványozó sérelmezte továbbá, hogy a Kúria a határozatában hivatkozott a 2/2019. Büntető jogegységi határozatra, amelynek az alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság az 1/2020. (I. 2.) AB határozatban megállapította.
- [6] 2. A Pápai Járásbíróság 12.Bpk.182/2019/2. számú, 2019. június 6-án kelt végzésében elutasította az indítványozó összbüntetési indítványát. A bíróság a Btk. 2. §-a alapján elvégezte annak vizsgálatát, hogy melyik büntető törvénykönyv tartalmaz ez elítélre nézve kedvezőbb szabályokat. A vizsgálat eredményeként ugyanakkor azt állapította meg, hogy az összbüntetési indítványban foglalt kérelem sem a régi Btk., sem a Btk. szabályai alapján nem teljesíthető.
- [7] A másodfokú bíróságként eljáró Veszprémi Törvényszék 3.Bpkf.456/2019/4. számú, 2019. szeptember 4-én kelt végzésében az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Utalt rá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróságnak lehetősége lett volna arra is, hogy az összbüntetési indítványt érdemi vizsgálat nélkül elutasítsa, mivel az indítványozó korábbi összbüntetésbe foglalás iránti indítványával azonos tartalommal terjesztette elő az újabb összbüntetésbe foglalás iránti indítványát. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság az indítványt érdemben megvizsgálta, és annak eredményeként helytállóan állapította meg, hogy az összbüntetésbe foglalás sem a régi Btk., sem a Btk. szabályainak az alkalmazásával nem volt elvégezhető.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati indítványa alapján eljáró Kúria a felülvizsgálati indítványt mint törvényben kizárta elutasította.
- [9] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén

az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].

- [10] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [11] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni.
- [12] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapította, hogy jelen ügyben a Kúria Bfv.I.546/2020/2. számú végzésében a felülvizsgálati kérelmet mint törvényben kizártat elutasította. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúriának az a döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, így alkotmányjogi panasszal támadható. Ezért a Kúria Bfv.I.546/2020/2. számú végzése ellen a konkrét esetben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [13] Figyelemmel ugyanakkor arra, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet mint törvényben kizártat elutasította, a Kúria végzése nem minősül egyúttal az Abtv. 27. §-a értelmében véve az ügy érdemében hozott döntésnek. A jelen alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából ilyen, az Abtv. 27. §-a szerint az alapügy érdemében hozott döntésnek a Veszprémi Törvényszék 3.Bpkf.456/2019/4. számú végzése tekinthető.
- [14] Az eljárásban hozott határozatok fentiek szerinti minősítésének az Alkotmánybíróság eljárási jogosítványainak a megítélése szempontjából van jelentősége.
- [15] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az Ügyrend 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok esetében a jogorvoslati lehetőség kimerítésének a kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz ezért a jogerős döntéssel szemben akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati indítvány benyújtását is lehetővé teszi, de az indítványozó ezzel a lehetőséggel nem él.
- [16] Ha azonban az indítványozó a felülvizsgálat lehetőségét kimeríti, a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott döntés tartalma az Alkotmánybíróság eljárására is kihat. Ha ugyanis a felülvizsgálati indítvány érdemi elbírálásra alkalmas, azt a Kúria érdemben vizsgálja, az Alkotmánybíróság a felülvizsgálati eljárásban hozott döntést a jogerős döntésre is kiterjedően vizsgálhatja. Abban az esetben azonban, ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának ezen nem érdemi döntésén keresztül az ügy érdemében hozott jogerős döntést csak két esetben vizsgálhatja. Akkor (i) ha az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálati indítvánnyal egyidejűleg – az Abtv. szerinti határidőben – alkotmányjogi panasszal is megtámadta, vagy (ii) ha a Kúria végzését mérlegelési jogkörben hozta meg, amely mérlegelés eredményére az indítványozónak bizonyosan nincs ráhatása [Ügyrend 32. § (4) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás I/5. pont].
- [17] Jelen ügyben ezen esetek egyike sem áll fenn, ezért az Alkotmánybíróság az indítványozó jogerős ítéletre vonatkozó érveit nem vizsgálhatta. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban csak a Kúria végzését támadó elemében értékelte [lásd hasonlóan: 3369/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [12]–[14]].
- [18] 3.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [19] Az indítványozónak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte.
- [20] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi

panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.

- [21] Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [22] A konkrét indítvány kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria támadott, és jelen alkotmánybírói eljárásban vizsgálható végzésében kizárólag arról foglalt állást, hogy az összbüntetésbe foglalás tárgyában hozott végzés ellen a büntetőeljárásról szóló törvény értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.
- [23] Ehhez képest az indítványozó alkotmányjogi panaszában annak vizsgálatát kérte az Alkotmánybíróságtól, hogy a bíróságok a Btk. 2. §-a alapján elvégzett mérlegelés és annak megállapítása során, hogy az összbüntetési eljárásban melyik büntető törvénykönyv tartalmaz rá nézve kedvezőbb szabályokat, megsértették-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből levezethető kiszámíthatóság követelményét és a visszaható hatály tilalmát. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában előadott kifogások tehát kivétel nélkül a Veszprémi Törvényszék és a Pápai Járásbíróság végzéseiben foglaltakra, ezen alsóbb fokú bíróságok megállapításaira vonatkoztak.
- [24] Az indítványozó kifogásai és a Kúria végzésének megállapításai között nincs tartalmi átfedés, így az alkotmányjogi panasz bizonyosan nem veti fel a Kúria végzésének az alaptörvény-ellenességét.
- [25] Az Alkotmánybíróság ezért úgy ítélte meg, hogy az indítványozó által megfogalmazott kifogások alapján nem állapítható meg az Abtv. 29. §-a értelmében vett, a Kúria támadott döntését érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétegye, és nem merül fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem.
- [26] 4. Minderre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1125/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3224/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.III.1.288/2019/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Kodela Viktor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Szekszárdi Járásbíróság 32.B.662/2012/81. számú, a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.60/2019/7. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.III.1.288/2019/9. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az első fokon eljáró bíróságnál.
- [2] A Szekszárdi Járásbíróság 32.B.662/2012/81. számú, 2015. május 8. napján kelt ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki 1 rendbeli tartozás fedezetének elvonása büntetésben [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 297. § (1) bekezdés], valamint 2 rendbeli közokirathamisítás büntetésben [régii Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont]. Az indítványozót a bíróság ezért 1 év szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.
- [3] A Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.60/2019/7. számú, 2019. június 5-én jogerős ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és az indítványozóval szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 8 hónapra, a felfüggesztés próbaidejét pedig 1 évre enyhítette.
- [4] A Kúria Bfv.III.1.288/2019/9. számú, 2020. június 30-án kelt felülvizsgálati végzésével az első- és a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta.
- [5] Az indítványozó az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be 2020. szeptember 8-án az elsőfokú bíróságnál, mert álláspontja szerint a Szekszárdi Járásbíróság 32.B.662/2012/81. számú, a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.60/2019/7. számú ítélete, valamint a Kúria Bfv.III.1.288/2019/9. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [7] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz határidőben érkezett és eleget tett az Abtv. 52. § (1), illetve (1b) bekezdésében foglalt, a határozott kérelemre vonatkozó követelményeknek. Az indítvány tartalmazta az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [az Abtv. 27. § (1) bekezdés], az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) bekezdést], a támadott bírósági határozatokat (a Szekszárdi Járásbíróság 32.B.662/2012/81. számú, a Szekszárdi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.60/2019/7. számú ítélete, a Kúria Bfv.III.1.288/2019/9. számú végzése), valamint az indokolást arra nézve, hogy a támadott bírósági határozatok miért ellentétesek az Alaptörvény rendelkezéseivel. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmazott arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét, továbbá semmisítse meg azokat, így a határozott kérelem alkotmányos feltételeinek ebben a vonatkozásban is eleget tett. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó, mint a büntetőeljárás terheltje érintettnek minősül, továbbá a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.
- [8] 3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú ítélet és a felülvizsgálat során hozott kúriai végzés sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának a bíróság pártatlanságára vonatkozó részjogosítványát (indítvány 22. pont, 5. oldal). Az indítványozó ezt a kifogását arra alapozza, hogy az elsőfokú ítéletet meghozó bíró ugyan nem volt tagja az ügyében másodfokon döntést hozó ítélkező tanácsnak, de kirendelés folytán már az ítélethozatal idején tagja volt a másodfokon eljáró törvényszék tanács- és ügyelosztási rendje szerinti büntető fellebbezési tanácsnak (2.Bf.). Ez a körülmény álláspontja szerint felveti a másodfokú ítélkező tanács elfogultságát, illetve annak látszatát, mivel annak tagjai az ügyében eljáró elsőfokú bírónak a közvetlen munkatársai voltak az ügyelosztási rend szerinti büntető fellebbezési tanácsban.
- [10] Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű határidőn belül elbírálja. A bíróság pártatlanságának követelménye azt hivatott elősegíteni, hogy az ítélkező bíró az ügyben résztvevő felekkel szembeni elfogultságtól vagy előítéletektől mentesen bírálja el az ügyet és hozza meg döntését. A pártatlanság követelménye egyfelől a bíró magatartásával és hozzáállásával szembeni elvárásként jelentkezik (a pártatlanság szubjektív oldala). Másfelől azonban mércét állít a jogszabályi környezettel szemben is. E mérce szerint az eljárási szabályoknak törekedniük szükséges minden olyan helyzet elkerülésére, amely a bíró pártatlanságát illetően jogos kétségeket ébreszthet (a pártatlanság objektív oldala). Ebből fakad, hogy a konkrét ügyben a bírónak nemcsak tárgyilagosan szükséges ítélkeznie, de a pártatlan ítélkezés látszatának megőrzése is feladata [legutóbb például: 3031/2020. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [22]–[24], eredetileg: 25/2013. (X. 4.) AB határozat, Indokolás [26]; 33/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [33]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]–[38]].
- [11] Az Alkotmánybíróság először a pártatlanság objektív oldalát vizsgálta az alaptörvény-ellenesség tekintetében felmerülő kétely szempontjából. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó által becsatolt és a Szekszárdi Törvényszék büntető ügyszakának 2015. évi tanács- és ügyelosztási rendjét tartalmazó irat azt támasztja alá, hogy az elsőfokú döntést hozó bíró mindegyik fellebbezési tanácsban szerepelt, abban is, amelyből a másodfokú ítélkező tanácsot négy évvel később megalakították. Az Alkotmánybíróság azért nem tartja ennek alapján befogadhatónak az alkotmányjogi panaszt, mert az elsőfokon eljáró bíró nem volt tagja a másodfokú ítélkező tanácsnak és maga az indítvány is elismeri, hogy a büntetőeljárás szabályai szerint a másodfokú tanács tagjaival szemben abszolút kizárási ok nem állt fenn (indítvány 23. pont).
- [12] Ami a relatív, vagyis az egyéb okból történő elfogultságot illeti, az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy az elfogultságra vonatkozó kizárási ok érvényesítésére az indítványozónak – a jogszabályban előírt feltételekkel és határidőben – az egész büntetőeljárás során lehetősége volt. Az elfogultsági kifogást tehát az indítványozó a Kúria által történő felülvizsgálat során is felvethette volna. A Kúriával szemben pedig nem állt fenn azon indok, amelynek alapján az indítványozó a másodfokú ítélkező tanácsot elfogultnak tartotta. Az indítvány és a bírósági határozatok alapján azonban megállapítható, hogy az indítványozó nem sérelmezte a büntetőeljárás során a másodfokú bíróság pártatlanságát, azt csupán alkotmányjogi panaszában vetette fel azt állítva, hogy csak ekkor jutott tudomására az erre vonatkozó információ. Az Alkotmánybíróság ezért tovább vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panaszban foglaltak az elfogultság kételyét megalapozzák-e. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint az indítványozó a másodfokú ítélkező tanács tagjait személyükben azért tartotta elfogultnak, mert közvetlen munkatársuk határozatának törvényességéről kellett dönteniük és kizárólag a közvetlen munkatársi kapcsolattól kiindulva – az indítványozó szerint – nem lehettek elfogultlanok. Az indítványozó elfogultsággal kapcsolatos ezen következtetését azonban gyengíti az a tény, hogy a másodfokú ítélet lényegesen enyhítette az elsőfokú ítéletben kiszabott büntetést mind annak tartama, mind pedig a felfüggesztés próbaideje tekintetében, vagyis a másodfokú bíróság nem fogadta el kritikátlanul az elsőfokú döntést. Az indítványozó ezen az érven túlmenően pedig semmilyen olyan más tényre, bírói nyilatkozatra, vagy egyéb körülményre nem tudott az indítványában rámutatni, amely a másodfokú ítélkező tanács bármely tagjának elfogultságát valószínűsítette volna. Mindezek a körülmények arra utalnak, hogy az indítványozó a bírói pártatlanság alkotmányos kifogásának címén valójában az ítélettel szembeni személyes kritikáját fogalmazta meg és kívánta érvényesíteni.
- [13] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme keretében vitatta továbbá a bíróság által elfogadott bizonyítékokat (tanúvallomásokat), a megállapított tényállást (indítvány 62. pont), valamint a cselekmény minősítését (indítvány 65–74. pontok). Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésben foglalt ártatlanság vélelmét is sérelem érte, mert a Kúria kizárólag az ügyvezetői minőségét vette alapul és ennek alapján állapította meg a bűncselekmény

elkövetését (indítvány 74. pont). Az ártatlanság vélelmének sérelme címén az indítványozó lényegében azt kifogásolta, hogy a bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság bűnösnek mondta ki a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján.

- [14] Az Alkotmánybíróság ezekhez a kifogásokhoz kapcsolódva hangsúlyozza, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva kizárólag a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. A tisztességes eljárás alapjoga nem teremthet alapot arra, hogy a bírósági szervezet felett hagyományos, negyedfokú jogorvoslati fórumként járjon el {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogkörébe tartozó ügyekben, mint a tényállás megállapítása, illetve a bizonyítékok értékelése, valamint a törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság a kifejtettek alapján rögzíti, hogy jelen alkotmányjogi panaszban foglalt indokok nem támasztják alá az ügy érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét, illetve nem vetnek fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, így a panasz befogadásra és érdemi vizsgálatra nem alkalmas.
- [16] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 29. §-ában foglaltakra – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1784/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3225/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.971/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Gaudi-Nagy Tamás ügyvéd) útján az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Kúria Pfv.IV.21.971/2018/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és a Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.302/2018/5-II. számú ítéletére kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint a felperessel (a továbbiakban: indítványozó) szemben 1.B.IV.800/2014. számon magánvádas eljárás volt folyamatban a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróságon. A bíróság az indítványozót 2014. november 28-ára vádlottként szabályszerűen megidézte. Az idézés ajtószám megjelölése nélkül a „[...] Budapest, [...] u. 7. III. em.” címre szolt, ahol az indítványozó azt személyesen átvette. A tárgyaláson az indítványozót és a kirendelt védőjét a büntetőbíróság szóban idézte a 2015. február 20-i tárgyalásra, amelyen az indítványozó megjelent.
- [3] A büntetőbíróság a 2015. május 8-ára kitűzött tárgyalásra az indítványozót ismételten ajtószám nélküli címmel idézte írásban, amely idézés „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A bíróság a tárgyaláson megállapította, hogy az indítványozó szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását előzetesen nem mentette ki, azonnali elővezetése nem lehetséges.
- [4] A büntetőbíróság ezt követően 2015. május 29-én elővezetéssel idézte a 2015. június 10-i tárgyalásra az indítványozót. Az idézést egyúttal kiadta a „[...] Budapest, [...] u. 7. III. em.” címre is. Az elővezetési paranccsal egyidejűleg az indítványozó részére megküldött idézést a posta „cím nem azonosítható” jelzéssel küldte vissza. A postai küldemény, amelyen az indítványozó címe ajtószám nélkül szerepelt, 2015. június 8-án érkezett vissza a bíróságra. A rendőrség 2015. június 10-én foganatosította az elővezetést, amely 4 óra 15 perctől a 10 óra 30 percre kitűzött, 10 óra 45 perckor megkezdett tárgyalásig tartott.
- [5] Az indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes felelősségi körébe tartozó Budapest IV. és XV. Kerületi Bíróság azzal, hogy a törvényi feltételek hiányában a 2015. június 10-ére kitűzött tárgyalásra az elővezetését elrendelte, megsértette a személyes szabadsághoz való jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a felmerült 9 250 forint költség mint kár, valamint 1 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:52. § (1) bekezdése, 2:53. §-a, 6:549. §-a és 6:519. §-a alapján.
- [6] A Budapest Környéki Törvényszék mint elsőfokú bíróság a 10.P.20.701/2016/29. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette az indítványozó személyes szabadsághoz fűződő személyiségi jogát, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az indítványozónak 500 000 forint sérelemdíjat, és ezen összeg után járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában kiemelte, hogy a büntetőbíróság nem kellő körültekintéssel járt el, amikor nem vizsgálta a 2015. május 8-i és 2015. június 10-i tárgyalásra vonatkozó idézés tértivevényen feltüntetett – kétféle – postai jelzés közötti ellentmondást, és nem igyekezett azt feloldani.
- [7] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 32.Pf.20.302/2018/5-II. számú ítéletével az elsőfokú ítéletnek nem fellebbezett részét nem érintette, a fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta, és a keresetet teljes egészében elutasította. Indokolásában kiemelte, hogy a kereset eredményességéhez a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 69. § (1) bekezdés a) pontja és (7) bekezdése, valamint 70. § (7) bekezdése értelmében mindenekelőtt annak megállapítására lett volna

szükség, hogy az elővezetés törvényi feltételei nem álltak fenn, mert a 2015. május 8-i tárgyalásra szóló idézés a címzés hiányossága miatt szabályszerűtlennek tekinthető. Ehhez mérten a másodfokú bíróság kiemelte, hogy a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az indítványozó nem bizonyította a 2015. május 8-i tárgyalás idézésének a szabályszerűtlenségét, és az elsőfokú bíróság is azt rögzítette: a 2015. május 8-i tárgyalásra az indítványozó idézése szabályszerű volt. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy az indítványozó a kézbesítési vélelmet nem döntötte meg, és az elővezetés elrendelését, valamint a 2015. június 10-i tárgyalást megelőzően igazolási kérelemmel sem élt, és e cselekmények a személyiségi jogi perben már nem pótolhatóak. A másodfokú bíróság ezért megállapította, hogy az elővezetést a büntetőbíróság törvényes alappal rendelte el. Nem volt jogszabályi alap ezért a 2015. június 8-án érkezett tértivevény alapján az elővezetés visszavonására.

- [8] A Kúria a Pfv.IV.21.971/2018/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [9] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény IV. cikk (2) és (4) bekezdésének a sérelmét állította.
- [10] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a tanúvallomások és okiratok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a 2015. május 8-i tárgyalásra vonatkozó idézés kézbesítése nem volt szabályszerű. Ezáltal bizonyítást nyert, hogy az indítványozó tárgyalási mulasztást nem követett el, így vele szemben mulasztási szankcióként a Be. 69. §-a szerint elrendelt elővezetés jogalapja megdőlt. Az indítványozó erre tekintettel állította a személyes szabadsághoz való jogának a megsértését, amely sérelem miatt – tekintettel az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésére – kártalanítás jár.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [12] A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeknek eleget tesz, tartalmazza ugyanis: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét (az alaptörvény-ellenesnek tartott másodfokú és kúriai döntés következménye az, hogy az indítványozó a személyes szabadsághoz való jogának a sérelme miatt nem kapott kártalanítást); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést (a Kúria Pfv.IV.21.971/2018/6. számú ítélete és a Fővárosi Ítéletábrla 32.Pf.20.302/2018/5-II. számú ítélet); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [IV. cikk (2) és (4) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [13] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálatá az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [14] Az indítványozó a személyes szabadsághoz való jog sérelmének állításán keresztül egyrészt azt kifogásolta, hogy álláspontja szerint az eljáró bíróságok okszerűtlenül és hiányosan értékelték az előterjesztett bizonyítékokat; másrészt az eljáró bíróságok jogértelmezését támadta a Be. 69. § (1) bekezdés a) pontjával és (7) bekezdésével összefüggésben. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor hangsúlyozza az Alkotmánybíróság a következőket.
- [15] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok, végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya [21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].
- [16] A jelen ügyben a Kúria kifejezetten hangsúlyozta az ítéletében az indítványozó – a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokkal szemben – nem tudta bizonyítani, hogy a 2015. május 8-i tárgyalásra történő idézése szabályszerűtlen lett volna. A jogerős ítéletnek ebben a körben nem volt a felülmérlegelés tilalmát áttörni engedő

hibája: sem iratellenesség, sem logikai ellentmondás, sem pedig nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés (lásd: a kúria ítélet indokolásának [31] bekezdése).

- [17] Az Alkotmánybíróság kiemeli azt is, hogy következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben – így a jelen ügyben a Be. 69. § (1) és (7) bekezdésének értelmezési kérdéseivel összefüggésben – állást foglaljon.
- [18] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, okszerűtlennek és magára nézve sérelmesnek tartja, az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [19] Az indítványozó által előadott érvek ezért az Alaptörvény IV. cikk (2) és (4) bekezdésével összefüggésben nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [20] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
kijelölt tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1921/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3226/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.629/2020/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 29.K.701.011/2020. számú ítélete alaptörvény-elleneségének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Máté Szilárd ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte a Kúria Kfv.IV.37.629/2020/2. számú végzése és a Fővárosi Törvényszék 29.K.701.011/2020/6. számú ítélete alaptörvény-elleneségének a megállapítását, és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló perben megállapított tényállás szerint a felperes (a továbbiakban: indítványozó) büntető védői tevékenységet látott el. Védence a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet fogva tartásában volt, és a 2017. december 7-én megtartott tárgyaláson találkozott, ahol az indítványozó egy iratköteget kívánt átadni védencének, de a biztonsági ellenőrzés során az egyik iraton egy fehér, nem átlátszó ragasztószalaggal leragasztott tárgy került elő. Az eseményről felvett jelentések alapján a tárgy egy papírra felragasztott SIM kártya volt. Az indítványozó ugyanakkor az észlelést követően a lapot az iratok közül eltávolította, és elmondása szerint „mégében” azt azonnal szétépte, amelyből kifolyólag véleménye szerint nem került az feltárára, hogy milyen tárgy volt a ragasztószalag alatt.
- [3] A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet képviseletében a büntetés-végrehajtási parancsnok 2017. december 8-án tájékoztatta a Budapesti Ügyvédi Kamarát a történekről, és kérte az ügyvéd fegyelmi felelőségének a megvizsgálását.
- [4] A Székesfehérvári Regionális Fegyelmi Bizottság Veszprém Megyei Ügyvédi Kamarája az F.1/4/2018. számú határozatában megállapította az indítványozó vonatkozásában egyrendbeli szándékos fegyelmi vétség elkövetését, ezért megrovás fegyelmi büntetéssel sújtotta, továbbá 80 000 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte. Döntését az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 107. § a) pontjában foglaltakra alapította.
- [5] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró Magyar Ügyvédi Kamara Országos Fegyelmi Bizottsága (a továbbiakban: alperes) az FF/023/2019. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [6] Az indítványozó keresete folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 29.K.701.011/2020/6. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az indokolásban kiemelte, hogy egy ügyvéd a védencének nem kísérelhet meg átadni olyan iratcsomagot, amely a papírlapokon kívül bármi mást is tartalmaz. Amennyiben ezt nem tartja be, az eshetőleges szándékú magatartása az iratokon kívüli tárgy átadására megállapítható. A bíróság kiemelte: helyesen értékelte az indítványozó terhét az alperesi kamara, hogy az indítványozó saját vétlensége mellett szóló bizonyítékot semmisített meg azzal, hogy a kérdéses papírlapot szétépte. A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy a cselekmény elkövetése kapcsán relevanciával az nem bír, hogy az indítványozónak milyen mennyiségű iratanyagot kellett kezelnie, mert egy ügyvédnek a hivatását minden esetben a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, és köteles mindenkor az ügyvédi hivatásához méltó magatartást tanúsítani.
- [7] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a Kfv.IV.37.629/2020/2. számú végzésével a felülvizsgálati kérelem befogadását a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (2) bekezdése alapján megtagadta.

- [8] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésének a sérelmét állította.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint az ártatlanság véelme azért sérült az ügyében, mert az eljáró fegyelmi tanácsok és a bíróság a terhére rótták, hogy megsemmisítette azt a papírlapot, amire az állítólagos SIM kártya volt rögzítve. Ezzel tulajdonképpen azt várták az indítványozótól, hogy mentő bizonyítékot szolgáltatson annak ellenére, hogy a vádlónak – jelen esetben a kamarának – kellett volna terhelő bizonyítékot előadni. Álláspontja szerint ügyében kétséget kizáróan nem bizonyított tényrt értékelték terhére, mert „azok a jelentések, amelyek szerint a Bv. alkalmazottak az átlátszatlan ragasztószalagon »átlátva« állapították meg, hogy az alatt SIM kártya van”, semmiképpen nem lehet alkalmas a fegyelmi felelősség megállapítására.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [11] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó jogi képviselője a Kúria végzését 2020. október 7-én vette át, az alkotmányjogi panasz pedig 2020. november 9-én került benyújtásra. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Kúria végzésével szemben határidőben került előterjesztésre.
- [12] 2.2. A határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek a jogerős ítélet vonatkozásában eleget tesz. Tartalmazza ugyanis: a) azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét (az alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntés következménye az, hogy az indítványozó ügyében sérült az ártatlanság véelme); c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírósági döntést (a Fővárosi Törvényszék 29.K.701.011/2020/6. számú ítélet); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (2) bekezdése]; e) a jogerős ítélet vonatkozásában indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírósági döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével; f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt.
- [13] A Kúria Kfv.IV.37.629/2020/2. számú végzése vonatkozásában ugyanakkor az indítványozó önálló indokolást nem terjesztett elő, ezért az indítvány ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában foglalt követelményeknek.
- [14] Az Alkotmánybíróság az alábbiakban ezért azt vizsgálta, hogy a Kúria végzésén keresztül a jogerős döntés alkotmányos felülvizsgálatának lehet-e helye.
- [15] 2.3. A jelen ügyben megállapítható, hogy a Kúria Kfv.IV.37.629/2020/2. számú végzése az ügy érdemét nem érintette, ugyanakkor az Alkotmánybíróság a Kp. 118. § (2) bekezdésén alapuló végzést eljárást befejező bírói döntésnek tekinti, amely az Abtv. 27. §-án alapuló törvényi feltételek alapján alkotmányjogi panasszal megtámadható [például: 3102/2021. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [4]]. Ez ugyanakkor egyben azt is jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz megítélése szempontjából az alapügy érdemében hozott döntésnek a Fővárosi Törvényszék 29.K.701.011/2020/6. számú ítélete tekinthető.
- [16] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben kiemeli, hogy az Ügyrend 32. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszok esetében a jogorvoslati lehetőség kimerítésének kötelezettsége nem vonatkozik a felülvizsgálatra mint rendkívüli jogorvoslatra. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz ezért akkor is benyújtható, ha törvény felülvizsgálati kérelem benyújtását is lehetővé teszi.
- [17] Ha az indítványozó a felülvizsgálat lehetőségét kimeríti, a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott döntés tartalma az Alkotmánybíróság eljárására kihat. Abban az esetben ugyanis, ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetőség, az Alkotmánybíróság a Kúriának a nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálhatja az ügy érdemében hozott jogerős döntést, ha (i) az indítványozó a jogerős döntést a felülvizsgálati kérelem benyújtásával egyidőben alkotmányjogi panasszal határidőben megtámadta, vagy (ii) ha a Kúria végzését mérlegelési jogkörben hozta meg [Ügyrend 32. § (4) bekezdés, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdésének és 27. §-ának, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendje 32. §-ának egységes értelmezéséről szóló 1/2019. (XI. 25.) AB Tü. állásfoglalás I/5. pont].

- [18] A jelen esetben megállapítható, hogy az indítványozó a jogerős döntést alkotmányjogi panasszal nem támadta meg, ugyanakkor a Kúriának a Kp. 118. § (2) bekezdésén alapuló döntése mérlegelési jogkörben hozott bírói döntésnek minősül. Erre tekintettel a Kúria végzésén keresztül a jelen ügyben a jogerős döntés állított alaptörvény-ellenessége vizsgálható.
- [19] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [20] Az indítványozó az ártatlanság vélelmének sérelmét lényegében azért állította, mert álláspontja szerint az eljáró bíróság okszerűtlenül és hiányosan értékelt az előterjesztett bizonyítékokat, különös tekintettel a büntetés-végrehajtási alkalmazottak jelentését, amely szerint a védencének átadott papírlapra egy ragasztószalagon egy SIM kártya került felragasztásra. Ezzel összefüggésben ugyanakkor hangsúlyozza az Alkotmánybíróság a következőket.
- [21] A bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. Az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság az indítványozó érvelésével összefüggésben hangsúlyozza: a bíróság a jogerős ítéletben egyértelműen rögzítette, hogy az indítványozó tisztában volt azzal, hogy az alperesi kamara határozatának jogalapjául a büntetés-végrehajtási alkalmazottak jelentései szolgáltak. Az indítványozó azonban kereseti kérelmében olyan jellegű bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, amellyel ezen jelentésben rögzítettek valóságtartalmát meg kívánta volna cáfolni. A bíróság kiemelte azt is, hogy az elkövetett jogsértés az indítványozó részéről az volt, hogy az iratokat nem vizsgálta át a védencének történő átadás előtt, amelyet az indítványozó is elismert.
- [23] A fentiek szerint megállapítható, hogy a bíróság döntésének indokolásában részletesen vizsgálta a bizonyítékokat, és az indítványozó felelősségét (lásd különösen a [21] és [23] bekezdéseket). Önmagában az, hogy az indítványozó a bírósági döntés érvelését és az érdemi döntés tartalmát tévesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés, és nem ad alapot a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyének megállapíthatóságára.
- [24] Az indítványozó által előadott érvek ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésével összefüggésben nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [25] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Kúria végzése vonatkozásában nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglaltaknak, míg a jogerős ítélet vonatkozásában az Abtv. 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1974/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3227/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.638.300/2019/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Mátyás Dénes ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kérte a Fővárosi Törvényszék 50.Pf.638.300/2019/20. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 863.P.XXIII.21086/2018/101/I. számú ítéletére kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárásban az elsőfokú bíróság felbontotta az indítványozó 2011. július 30-án kötött házasságát, és a felek 2011. október 9-én született gyermeke feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására – a bíróság által kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleménye alapján – a felperes anyát jogosította fel. Az elsőfokú bíróság részletesen szabályozta az indítványozó apa és a perbeli gyermek közötti kapcsolattartást, többek között folyamatos kapcsolattartásként feljogosította az indítványozót minden páros héten szombaton 9 órától vasárnap 19 óráig és minden páratlan héten szerdán 15 órától 19 óráig a gyermekkel való együttlétre. Az elsőfokú bíróság kötelezte az indítványozót, hogy a gyermek tartására 2017. október 1-jétől kezdődően – minden hónap 10. napjáig – fizessen meg a felperesnek havi 50 000 forint határozott összegű tartásdíjat. Rendelkezett az ítélethozatalig keletkezett tartásdíj megfizetésének módjáról is.
- [3] Az elsőfokú bíróság a fentieket meghaladóan elutasította a keresetet, és az indítványozónak a perbeli gyermek feletti szülői felügyeleti jog gyakorlására való feljogosításra, és az anyai kapcsolattartás szabályozására, valamint a felperes havi 25 000 forint gyermektartásdíjban marasztalására vonatkozó vizontkeresetét.
- [4] Az indítványozó az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést nyújtott be. Ebben elsősorban arra hivatkozott, hogy az elsőfokú eljárás során beszerzett szakértői véleménnyel összefüggésben az elsőfokú bíróság nem biztosított számára észrevételezési lehetőséget. A bíróság ugyanis részére 2019. szeptember 16-án küldte meg a szakértői véleményt, és a bíróság tájékoztatása szerint 30 napon belül tehetett észrevételt. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor 2019. október 3-án az indítványozó távollétében tárgyalást tartott, és ítéletet hozott. Az indítványozó hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú eljárás során csatolta a bíróság által kirendelt igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményét, amely egy másik szakértő véleményének ellentmondó megállapításokat tartalmazott.
- [5] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Ítéletének indokolásában kiemelte: önmagában az a tény, hogy az elsőfokú bíróság nem várta be az indítványozó szakvéleményre tett észrevételeit, nem minősül olyan, az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértésnek, amely a megismételt eljárás elrendelését indokolná. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a perben beszerzett – és a per egyéb adataival is egybevágó – szakvélemény egyértelműen állást foglalt a szülők gyermeknevelési képessége kapcsán. E körben a bíróság nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az indítványozó személyiségében feltárt jegyek olyan, a gyermeknevelési alkalmasságot súlyosan lerontó tényezőket tartalmaznak, ami – a gyermek jelenlegi pszichés és lelki állapotára is figyelemmel – nem teszi lehetővé az indítványozó apa szülői felügyeleti jog gyakorlására feljogosítását. A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy az indítványozó által beszerzett magánszakvélemény – figyelemmel arra, hogy az csak és kizárólag a gyermek vizsgálatára terjedt ki – nem alkalmas a perbíróság által kirendelt, a feleket és a gyermeket egyaránt vizsgáló szakvéleménnyel való összevetésre.
- [6] 1.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXV. cikk és XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmére hivatkozott.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint a megelőző peres eljárásban több okból is megállapítható a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának a sérelme.

- [8] Az indítványozó elsősorban arra hivatkozott, hogy a 2019. október 3-án a távollétében megtartott tárgyaláson jogi képviselőjében megjelent ügyvédje, akinek egy nappal korábban adott meghatalmazást. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére hatálytalannak tekintette a jogi képviselő eljárás cselekményeit, mert a jogi képviselő meghatalmazása nem érkezett be a tárgyalás kezdetéig elektronikusan az elsőfokú bírósághoz. Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság ezzel megsértette a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 135. § (4) bekezdését.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint az ügyében tényszerűen megállapítható: az elsőfokú eljárás során a szakértői vélemény észrevételezésére 2019. október 16-ig lett volna lehetősége. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor 2019. október 3-án mégis berekesztette a tárgyalást, és ítéletet hozott annak ellenére, hogy sem maga, sem a jogi képviselője nyilatkozatot tenni nem tudott. Az indítványozó érvelése szerint az elsőfokú bíróság ezzel lényeges eljárási szabálysértést valósított meg. Ennek alátámasztására több kúriai eseti döntésre is hivatkozott.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte az ügyben a bíróságoknak az az érvelése, amely szerint az általa előterjesztett magánszakvélemény nem lehet alkalmas a perbíróság által kirendelt szakvéleménnyel való összevetésre. Ezzel összefüggésben is több kúriai eseti döntésre hivatkozott.
- [11] Az indítványozó az Alaptörvény XXV. cikk sérelmét azért állította, mert annak következtében, hogy az elsőfokú bíróság a 2019. október 3-án megtartott tárgyaláson ítéletet hozott, az indítványozót jogellenesen elzárta attól is, hogy az elsőfokú eljárás során az eljáró bíróval szemben kizárás iránti kérelmet terjesszen elő. Ezzel összefüggésben hivatkozott a XXVIII. cikk (1) bekezdésén alapuló törvényes bíróhoz való jog sérelmére is.
- [12] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [13] 2.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy a határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény XXV. cikk (1) bekezdésének a sérelmét pusztán állította, azonban a panasz nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés [3058/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]].
- [15] 2.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [16] Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt a jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]]. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja [erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöböl-

hetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}

- [17] A jelen ügyben megállapítható, hogy a másodfokú bíróság indokolásában részletesen, az indítványozónak minden – a fellebbezésben hivatkozott – felvetését megválaszolva bemutatta döntése indokait. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a peradatokat összességében mérlegelve jutott arra a következtetésre: az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a szülői felügyeleti jog gyakorlása tekintetében a beszerzett bizonyítékokat minden lényeges szempontot figyelembe véve helyesen mérlegelte, és jogszerű – a gyermek érdekében álló – döntést hozott. A másodfokú bíróság kifejezetten utalt arra, hogy nem önmagában kizárt egy magánszakvélemény összevetése a perbeli bíróság által kirendelt szakértő véleményével. Azonban a konkrét esetben nem vethető össze a két szakvélemény, mert a másik szakértő véleménye kizárólag a gyermek vizsgálatán alapult. Ezzel összefüggésben ugyanakkor megjegyezte, hogy az indítványozó által beszerzett magánszakvélemény is megerősíti a perbeli szakvélemény azon megállapítását: a perbeli kisfiú egy szorongó, lojalitáskonfliktussal küzdő, családi krízis tüneteit hordozó gyermek képét mutatja. Az eljáró bíróságok tehát megjelölték azokat a konkrét ügyben fennálló körülményeket, amelyeket az indítványozó szülői felügyeleti jogának gyakorlása tekintetében értékelték. A bizonyítékok és a megállapított tényállás felülvizsgálata, illetve az ezek alapján elvégzett mérlegelés felülbírlata az Alkotmánybíróságnak nem áll módjában, különben hagyományos jogorvoslati fórummá válna, amelyre a következetes alkotmánybírósági gyakorlat szerint nincs lehetősége.
- [18] Ehhez hasonlóan az Alkotmánybíróságnak arra sincs jogköre, hogy az egyébként az eljárás korábbi szakaszában nem hivatkozott eljárási szabálysértések tárgyában állást foglaljon, mert azok a régi Pp. 135. § (4) bekezdésének olyan törvényértelmezési kérdéseit érintik, amelyek a rendes bíróságok hatáskörébe tartoznak.
- [19] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, okszerűtlennek és magára nézve sérelmesnek tartja, a fentebb idézett állandó gyakorlat szerint nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [20] Mindezek alapján megállapítható, hogy az indítványba foglaltak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét nem vetik fel, és ezzel összefüggésben nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [21] 3. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjába foglalt törvényi feltételnek, részben pedig nem teljesíti az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumokat, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/123/2021.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3228/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.37.287/2019/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dancsné dr. Simon Mária ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó a Kúria Kfv.IV.37.287/2019/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.1. A perbeli felperes indítványozó volt hadigyámolt egyösszegű térítése és járadék megállapítása iránti kérelmeket terjesztett elő néhai édesapja hadirokkantságára alapítottan az elsőfokú hatóság előtt. Az elsőfokú hatóság két határozatában mind az indítványozó egyösszegű térítés megállapítása iránti, mind a volt hadigyámolt járadék megállapítása iránti kérelmét elutasította. A határozatok indokolása szerint az indítványozó hadigyámolti minősége nem állapítható meg, mert néhai édesapja hadirokkanttá válását okiratokkal vagy egyéb hitelt érdemlő módon nem tudta igazolni. Az indítványozó fellebbezése következtében eljáró másodfokú hatóság az elsőfokú határozatokat helybenhagyta. Indokolása szerint az indítványozó néhai édesapja hadifogságának ténye nem vitatható, hadi eredetű halála, hadi eredetű fogyatkozása, illetve egészségkárosodása az eljárás során sem az indítványozó által becsatolt okiratok, sem az eljárás során megkeresett szervek irat kutatásai alapján nem nyert hitelt érdemlő bizonyítást.
- [4] Az indítványozó a másodfokú határozattal szemben keresettel élt. Hivatkozott a testvérei ügyében született döntésekre, illetve a Kúria eseti döntésére, melyben úgy foglalt állást, hogy a jogbiztonságra való tekintettel, amennyiben pozitív döntés születik az egyik testvér ügyében, úgy a másik esetében is ilyen döntést kell hozni azonos tényállás mellett.
- [5] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. Rögzítette, hogy a jogalkotó a hadigondozásról szóló 1994. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Hdt.) 7/A. § (2) bekezdésének *b*) pontjában a szabad bizonyítás elvét megszorította, és a volt hadigyámolti minőség megállapításához okirati bizonyítást írt elő. Az indítványozó által csatolt hatósági határozatokkal kapcsolatban a bíróság megjegyezte, hogy más hatóság döntése nem köthet az alperes közigazgatási szervet. A közigazgatási szervet egy másik közigazgatási szerv helytelen jogértelmezése folytán meghozott döntése nem kötelezi jogellenes döntés meghozatalára. A bíróság álláspontja szerint ez nem járhat azzal a következménnyel, hogy a közigazgatási szervek vagy bíróságok a jogszabály előírásai ellenében, téves joggyakorlatot szentesítve megalapozatlan igénynek adjon helyt.
- [6] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Hdt., az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény egyes rendelkezéseinek, valamint az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére. Előadta, hogy a jogerős ítéletben foglalt jogértelmezés téves, keresete nem került teljeskörűen elbírálásra. Kifejtette a Hdt. egyes rendelkezéseinek álláspontja szerinti helyes értelmezését. Kérelmében az indítványozó hivatkozott négy testvére ügyében hozott hadigondozási pénzellátásra jogosító határozatokra, melyekben az eljáró hatóságok ugyanezen nyilatkozat és tanúvallomások alapján állapították meg a havi járadéokra és egyösszegű térítésre vonatkozó jogosultságot.
- [7] A Kúria ítélete szerint a felülvizsgálati kérelem nem megalapozott, az elsőfokú bíróság az ügyben irányadó tényállást a szükséges mértékben feltárta, az alkalmazandó jogszabályokat pontosan meghatározta, és azokból helyes következtetésre jutott, amellyel a Kúria egyetértett. A felülvizsgálati bíróság korábbi határozataiban elvi

tartalomként rögzítette, hogy a volt hadigyamolti igény- és járadékjogosultság megállapítása iránti kérelem elbírálása során a hatóság nem alapíthatja döntését egy másik hatóságnak a kérelmező testvére ügyében hozott határozatára. Így az alapul fekvő ügyben sem alapozza meg az indítványozó kérelmének teljesítését az a körülmény, hogy négy testvére ügyében az igény- és járadékjogosultságot különböző megyékben lévő hatóságok elismerték. Más hatóság hasonló ügyben hozott egyedi döntése a tényállási elemek részét képezheti, azonban jogi kötőerőt az ügyben nem jelent, mivel a közigazgatási eljárások olyan egyedi eljárások, amelyekben a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság jogosult és egyben köteles önálló, ténybelileg és jogilag megalapozott döntést hozni. A Kúria ugyancsak megállapította, hogy a volt hadigyamolti igény- és járadékjogosultság megállapítása iránti eljárásban kötött bizonyítási rend érvényesült. Az indítványozó ezen bizonyítási rend szerinti, szigorú bizonyítási kötelezettségének a becsatolt iratokkal eleget tenni nem tudott. A kérelmező okiratba foglalt nyilatkozata nem tekinthető a szülő hadirokkantságát igazoló, a Hdt. 7/A. §-a szerinti okirati bizonyítéknak.

- [8] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint a Kúria ítélete ellentétes az Alaptörvény XV. cikkével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével és 28. cikkével.
- [9] Az indítványozó szerint az Alaptörvény XV. cikkének sérelmét jelentette az, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet a Kúria gyakorlatától eltérően, homogén csoporton belül az indítványozót hátrányosan megkülönböztette. A Kúria ítéletében foglalt jogértelmezése nem egyeztethető össze az Alaptörvénnyel, mely olyan különbségtételhez vezetett, amely a Hdt.-ből szükségszerűen nem vezethető le. Azonos személyi körön (egyes azon szülőktől származó testvérek) belül születtek eltérő döntések azonos tárgy körben, azonos időszakban, azonos jogi és ténybeli alapokon.
- [10] Az Alaptörvény 28. cikkének sérelmét is állította az indítványozó. Álláspontja szerint a Kúria ítélete a józan észnek ellentmond, az nem vizsgálta az ügy alapjogi vonatkozásait, illetve a kúriai döntés nem a Hdt. egyes rendelkezéseinek Alaptörvénnyel összhangban álló értelmezésén alapul.
- [11] A panaszban írtak szerint a Kúria ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mivel az alaptörvény-ellenes jogszabály-értelmezés az ítéletet érdemben befolyásolta. Az Alaptörvénnyel összhangban nem álló jogszabály-értelmezés oka, hogy a bíróság a Hdt. céljának megállapítása során figyelmen kívül hagyta annak preambulumát, illetve jogalkotói indokolását.
- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [13] Az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett, mivel az indítványozó a támadott bírósági döntést, a Kúria Kfv.IV.37.287/2019/9. számú ítéletét 2020. augusztus 3-án vette át, az alkotmányjogi panaszát pedig 2020. szeptember 9-én terjesztette elő.
- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XV. cikk, XXVIII. cikk (1) bekezdése, 28. cikk], a támadott bírói döntést, a Kfv.IV.37.287/2019/9. számú ítéletét, továbbá az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [15] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani [3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6]; 3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]].
- [16] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 28. cikke nem minősül az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának. Az alkotmányjogi panasz ebben a részében nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontján alapuló feltételnek, így az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatának nincs helye.

- [17] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [18] Az Alaptörvény XV. cikkének állított sérelmével kapcsolatosan az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy a jogalkalmazás egységének biztosítása az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében kifejezetten a Kúria – és nem pedig az Alkotmánybíróság – hatásköre, melyet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 25–44. §-ai konkretizálnak {3119/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [26]}. Alkotmányjogi panasz alapján „önmagában az ítéletek ellentmondása miatt, alapjog sérelme hiányában az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja felül az ítéleteket akkor sem, ha azokat a Kúria hozta” {3195/2016. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [23]; 3269/2016. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [17]}. Az indítványozó által a panaszban előadottak a bíróság jogértelmezését kifogásolják, nem alapozzák meg a XV. cikk sérelmének aggályát. Erre tekintettel az Alaptörvény XV. cikkel összefüggésben nincs helye a panasz érdemi vizsgálatának.
- [19] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog konkrét ügyben történő megsértésének kételye nem merül fel, mivel a Kúria ítéletéből megállapítható, hogy a Kúria érdemben megvizsgálta az indítványozó érveit, ítéletét erre tekintettel hozta meg.
- [20] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XV. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [21] A fentiekre figyelemmel az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét.
- [22] 4. A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1594/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3229/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Takács János ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.707/2018/6/II. számú ítélete és a Balassagyarmati Törvényszék 20.P.20.902/2017/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, a Q) cikk (2)–(3) bekezdését, az R) cikk (1)–(3) bekezdését, az I. cikk (1)–(3) bekezdését, a II. cikkét, a VI. cikk (1) bekezdését, a VII. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [3] 1.1. A bíróságok által megállapított tényállás szerint az alperes tulajdonát képező Magyarnándor külterületi ingatlanon pontosan meg nem határozható időpontban az indítványozó dédapjának síremléke került felállításra. A korabeli haláleseti értesítő szerint kívánsága szerint Kelecsényben helyezték örök nyugalomra. Szintén Kelecsénypusztán, de pontosan meg nem határozható helyen és időben került sor a felperes további hozzátartozóinak eltemetésére.
- [4] Az alperes tulajdonában lévő külterületi bekerítetlen ingatlanon egészen 2014-ig kőkereszt állt, amely a felperes dédapjának emlékét hivatott volt szolgálni. Egy 2014-ben történt felperesi látogatáskor a kőkereszt már ledőlt állapotban volt, a későbbiekben pedig eltűnt a területről. Az alperes a tulajdonát képező területeken időközben tiltó táblákat helyezett el, amelyek felhívta a nem kívánatos személyek figyelmét arra, hogy kutyával őrzött magánterületről van szó, amely folyamatos videókamerás ellenőrzés alatt áll.
- [5] A felperes 2017-ben kegyeleti jogának gyakorlásával kapcsolatban levelet küldött az alperesnek, aki válaszában annak igazolását kérte, hogy ténylegesen az ő tulajdonát képező területen kerültek eltemetésre a felperes által hivatkozott hozzátartozói.
- [6] Miután a felperes akként értékelte az alperes fenti magatartását, hogy kegyeleti joga gyakorlásában korlátozza, ezért keresettel élt és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes kegyeleti jogot sértett, kötelezze az alperest, hogy hagyja abba a jogsértést és tiltsa el a további jogsértéstől, valamint a sérelmes helyzetet akként szüntesse meg, hogy biztosítsa részére, hogy akár hozzátartozóival együtt szabadon látogathassa néhai hozzátartozói nyughelyét és ott kegyeleti jogát gyakorolhassa, és ezen sírnak a megközelítését az alperes tulajdonát képező ingatlanon keresztül, a kúria épülete felől biztosítsa. Kérte továbbá, hogy az alperes az elhunytak síremlékét és sírhelyét saját költségén eredeti állapotában állítsa helyre.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a kegyeleti jog gyakorlását semmi sem korlátozta, az emlékhely megrongálásához nem volt köze, azt a bekerítetlen területen bárki elkövethette, mint ahogy a tulajdonát képező más területeken is az elmúlt években több rongálás történt. Kijelentette, hogy eddig sem tette, de a jövőben sem kívánja korlátozni felperest a kegyeleti jogának gyakorlásában, valamint a síremlék helyreállításának a költségei nem terhelhetik őt.
- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.
- [9] A bíróság a csatolt okiratok szerint bizonyítottan találta, hogy a felperes hozzátartozói viszonyban áll az általa említett személyekkel, ugyanakkor megállapította, hogy a felperes csupán dédapja vonatkozásában tudta igazolni, hogy Kelecsényben került eltemetésre. A dédapa lányának tekintetében a haláleseti értesítő ugyan

tartalmazta a kelecsényi családi sírkertre utalást, azonban más egyéb temetkezési helyre utaló létesítményre maga a felperes sem hivatkozott. Az indítványozó anyai nagyanyja esetében a tényleges eltemetésére utaló egyetlen felperes által csatolt bizonyíték a budapesti eltemetés tényét rögzítette amellett, hogy a későbbiekben kerülhet majd sor a családi sírkertben történő örök nyugalomra helyezésre. A bíróság a felperes által csatolt levelezésből megállapította, hogy az alperesnek tudomása volt arról, hogy a felperes hozzátartozói Kelecsénypusztán eltemetésre kerültek, ugyanakkor a sírok pontos helye nem volt felderíthető ezen okirati bizonyítékokból sem. A felperes előadása, valamint az általa megnevezett tanú vallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a kőkeresztet a felperes, mint környékbeli vadásztársasági tag vadászata során több alkalommal felkereste, legutoljára 2014-ben, amikor már a kőkereszt felső része le volt törve. Amíg az alperes tulajdonába nem került a perbeli ingatlan, addig az állami tulajdonú erdészet, állami gazdaság gondozta a síremlék környékét.

- [10] A bíróság rögzítette, hogy a felek közötti viszony megromlásának az volt az oka, hogy az alperes megszerezte a korábban a felperesi család tulajdonát képező kastélyt és annak környezetét, aminek következtében a tulajdonlással kapcsolatban a felperes családjá különböző peres eljárásokat indított. A csatolt okiratok alapján a bíróság rögzítette, hogy a felperes 1997-ben fordult levéllel kegyeleti jogának gyakorlása miatt az alpereshez, amely visszautasításra került, majd ezután 2017-ig egyéb felszólítás nem történt írásban.
- [11] Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a megromlott viszony, illetőleg az alperes azon cselekedete, hogy a területét különböző táblák kihelyezésével próbálta védeni, a felperesben azt a tévképzetet keltette, hogy az alperes a kegyeleti jog gyakorlásában kívánja megakadályozni a felperest és családját és ezt kívánta tisztázni 2017-ben intézett levelével.
- [12] A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kegyeleti jog gyakorlásának korlátozását a felperes semmivel sem tudta bizonyítani. Az időközben leromlott síremlék közútról nem, de a bekerítetlen terület felől szabadon megközelíthető, a tulajdonos jogosultságai figyelembevételével a kegyeleti jog szabadon gyakorolható. Kifejtette, hogy kényelmi szempontok a kegyeleti jog gyakorlásánál nem vehetők figyelembe és az alperes nem kötelezhető arra, hogy a kúria épülete felőli zárt területéről a megközelítést biztosítsa.
- [13] A bíróság nem találta bizonyítottnak továbbá a felperes azon állítását sem, hogy az alperes a kőkereszt megromlalt és rögzített, hogy az ingatlan tulajdonosának egyébként sincsen állagmegóvási kötelezettsége a tulajdonát nem képező emlékhelyek, illetőleg sírhelyek vonatkozásában, annak gondozás egyértelműen a kegyeleti jog jogosultját illeti meg, illetőleg terheli.
- [14] A bíróság a fentiekre tekintettel a felperes keresetét elutasította.
- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [16] A bíróság rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az elhunyt hozzátartozója iránti kegyeleti jogát az alperes megsértette, korlátozta, illetve akadályozta, valamint azt sem, hogy mindhárom rokonát azonos helyen temették el a Magyarnándor külterületi ingatlanon. Kifejtette, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során többször is következetesen sírokat jelölt meg, mely egyértelműen a három személy külön eltemetésére utal és dédapja 1927. évi gyászjelentéséből az ő pontos temetkezési helye sem állapítható meg, a kőkereszt csupán valószínűsíti, hogy itt temették el. A fenti ingatlanon több sírhant, síremlék nem volt. A családi sírkert pontos helyszíne ismeretlen, az indítványozó anyai nagyanyjának a tekintetében is csak az volt igazolt, hogy Budapesten a Kerepesi temetőben temették el. Az alperes 1996-ban tett nyilatkozata és az erdőgazdaság levele sem bizonyítja a rokonok perbeli ingatlanon való eltemetését, az csak úgy értelmezhető, hogy nem vonták kétségbe felperes azon állítását, hogy rokonai az adott ingatlanban kerültek eltemetésre.
- [17] A bíróság rámutatott arra, hogy az ingatlan tulajdonosaként az alperes rendelkezési jogából következően jogosult a magántulajdonát táblák kihelyezésével jelezni, és arra a belépést általánosságban tilalmazni, valamint egyik ingatlanát bekeríteni és őriztetni, ami nem kegyeleti jogot sértő magatartás. Önmagában az a tény, hogy korábban az egyik ingatlanban a felperes egyik rokonát temették el, illetve emlékére kőkeresztet állítottak, javára kegyeleti joga gyakorlásához egyik ingatlanra sem keletkezett az ingatlan mindenkorai tulajdonosával szemben, dologi jogi jellegű, szabadon gyakorolható használati jogot, a kegyeleti jog gyakorlásához előzetes egyeztetés szükséges a tulajdonossal. A perbeli adatok szerint ezt a felperes az alpereshez intézett 2017. július 19. napján kelt levelével gyakorolta csak és az általa javasolt konkrét út megjelölése nélkül. A felperes fellebbezési előadása szerint 2016. novemberéig az ingatlan bekerítése és őrzése ellenére az alperessel való előzetes egyeztetés nélkül, másik úton látogatta a bekerítetlen másik ingatlanon álló síremléket. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes 2016-ban a sírhely látogatását kifejezetten megtiltotta, ezt az alperes a felperes 2017. július 19.

napiján kelt levelére küldött válasziratában sem tette, csak azt jelezte, hogy ilyen igénye a felperesnek korábban nem volt, ezért a megbeszéléshez először a temetkezés tényét kellene bizonyítania.

- [18] A másodfokú bíróság hangsúlyozta azt is, hogy a felperes valójában azt tekinti joga gyakorlása akadályozásának, hogy az által állított sírhelyet nem közelítheti meg az elképzelései szerinti útvonalon, a kúria épületét is magába foglaló, bekerített, őrzött ingatlanon áthaladva, ezért helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy kényelmi szempontok a kegyeleti jog gyakorlásánál nem vehetők figyelembe.
- [19] A bíróság kifejtette, hogy a felperes dédapjának emlékére állított kereszt károsodásával vagy maradványainak eltűnésével kapcsolatban kegyeletsértő magatartás szintén nem bizonyított. A felperes állítása szerint az emlékmű ledöntése először 2007-ben, majd 2014-ben történt, végül 2016 végére az alapzat is eltűnt, így a fokozatoság egyértelműen természetes károsodásra utal. A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 84. § (1) bekezdés a)–d) pontjaiban meghatározott igények a személyiségi jog megsértésének objektív jogkövetkezményei, melyek csak a személyiségi jogot sértő személlyel szemben alkalmazhatók.
- [20] A másodfokú bíróság ítéletével szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [21] A Kúria álláspontja szerint a jogerős ítélet a bizonyítékok okszerű mérlegelése eredményeként állapította meg a releváns tényállást és abból helytálló jogi következtetésre jutott, miszerint a felperes nem tudta bizonyítani kegyeleti jogának alperes általi korlátozását, illetőleg akadályozását.
- [22] A Kúria egyetértett a másodfokú bírósággal abban, hogy a felperes által csatolt okirati bizonyítékok, dokumentumok, fényképek csak az indítványozó dédapjának a perbeli ingatlanon való eltemetésének és síremlék állításának tényét támasztották alá, melynek ténye ugyanakkor a felperes kegyeleti jogosultságának érvényesíthetőségét önmagában megalapozta. Téves a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása is, hogy a három hozzátartozó kereszt melletti sírhelyét az indítványozó által megnevezett tanú vallomása alátámasztotta.
- [23] A kegyeleti jog mint személyiségi jog a tulajdonjoggal szemben korlátlan jogokat nem eredményezhet, annak gyakorlására csak előzetes egyeztetés után kerülhet sor. A felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben a jogerős ítélet helyesen állapította meg a csatolt dokumentumok alapján, hogy a felperes csak a 2017-ben kelt levelével kezdeményezett ilyen egyeztetést az alperessel, konkrét útvonal megjelölése nélkül. Erre nem vitásan azt követően került sor, hogy az alperes az ingatlanára magánterületét jelző és belépést tiltó táblákat helyeztet ki, melyek a tulajdonos rendelkezési jogából eredően az ingatlan védelmét szolgáló intézkedéseként megtehetőek, ugyanakkor a jogerős ítélettel egyetértve hangsúlyozza a Kúria azt is, hogy egyéb peradat hiányában ezek nem értelmezhetők a kegyeleti jog gyakorlását korlátozó, tiltó intézkedéseknek. A perbeli síremlék nem vitatottan körbe kerítetlen területen állt, mely szabadon volt megközelíthető az erdei úton, illetve útvonalon keresztül, ezzel ellentéset a felperes sem igazolt. Egyetértett a Kúria a jogerős ítélet azon megállapításával is, hogy a felperes ezentúl nem bizonyította azt sem, hogy 2016-ban megtiltotta volna az alperes a síremlék látogatását, mert ennek bizonyítására 2017. évi levélre írt válaszirat sem volt alkalmas.
- [24] Az eljáró bíróságok az előzetes levelezés körében okszerűen jutottak azon megállapításra is, hogy 1997. évet követően csak 2017. júliusában volt írásbeli egyeztetés a kegyeleti jog gyakorlása tárgyában. A felperes már az elsőfokú eljárásban is úgy nyilatkozott, hogy 2016-ig a sírhelyet látogatta az erdő felőli részről. A felperes az ezen kívüli számos írásos egyeztetésre vonatkozó előadást csak a fellebbezésében és a felülvizsgálati eljárásban tett, az elsőfokú eljárásban ilyen hivatkozása nem volt. A felperes a fellebbezéshez csatolt 2017. évi ügyvédi levélre egyrészt az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, másrészt ez a kegyeleti jog korlátozását, illetve akadályozását nem bizonyította, hanem csak a kőkereszt károsodásával kapcsolatos tájékoztatás kérését tartalmazta.
- [25] A felülvizsgálati kérelemben előadottal ellentétben az alperes 1996-ban tett nyilatkozatát is helyesen értelmezte a másodfokú bíróság akként, hogy a bekeríteni szándékozott területen kívüli bejárással kívánta már ekkor is biztosítani a kegyeleti jog gyakorlását az alperes. Helytálló az az értelmezés is, hogy az alperes feltételes nyilatkozata csupán annyit jelent, hogy ez időpontban még nem volt jogerős tulajdonszerzése, mely az e tárgyban a felek közötti korábbi vitákra is utaló kijelentéseként értelmezhető.
- [26] Oszítja a Kúria a jogerős ítélet azon álláspontját is, hogy a kegyeleti jog nem szolgálhat kényelmi szempontokat, valamint nem korlátozhatja a tulajdonos rendelkezési jogához való jogosultságát sem, melyből szükségszerűen következik, hogy a kegyeleti jog gyakorlását a felperesnek az alperessel egyeztetnie szükséges. Erre figyelemmel helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes valójában azt tekinti kegyeleti joga sérelmének, hogy a kúria bekerített területe felől nem tudja az ingatlant megközelíteni, ehhez képest felülvizsgálati

kérelmében pedig már arra hivatkozott, hogy az elkerített területen haladó közúton keresztül – a kúriára be nem lépve – kívánja ezt megközelíteni.

- [27] A másodfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a kegyeleti jogosultság gyakorlása nem biztosíthat korlátlan jogokat az ingatlan mindenkori tulajdonosával szemben.
- [28] A Kúria hangsúlyozza, hogy okszerűen mellőzték az eljáró bíróságok az indítványozó által megnevezett tanú tanúkenti meghallgatását. A csatolt bizonyítékokból és a felek nyilatkozatából ugyanis bizonyítást nyert, hogy a kőkereszt az erdőből megközelíthető, kegyeleti jogát a felperes tudta gyakorolni. Az, hogy az erdőben nincs közút és a terepviszonyok nem ideálisak, nem volt az alperes terhére értékelhető. Ezen túl az elsőfokú eljárásban az indítványozó által megnevezett tanú tanúkenti meghallgatásával kapcsolatban a felperes csupán annyit adott elő késedelmes bizonyítási indítványában, hogy a kegyeleti jog akadályozása és korlátozása körében kéri megnyilatkoztatni, további részletezett tényelőadást nem tett. Minderre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (2)–(6) bekezdését és 163. §-át sem.
- [29] Arra azonban helyesen hivatkozott a felülvizsgálati kérelem, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget abban a körben, hogy a tanú meghallgatását mi okból mellőzte, valamint nem értékelte a másodfokú eljárásban csatolt írásbeli nyilatkozatát sem, de ez olyan csekély súlyú szabálysértés, mely az ügy érdemi elbírálására – a bizonyítás eredményére tekintettel – nem hatott ki. A Kúria megjegyzi, hogy a felperes által a másodfokú eljárásban csatolt tanú írásbeli nyilatkozata egyébiránt az erdőben az alperesi tulajdonos általi figyelmeztető táblák elhelyezését igazolta és, hogy az alperes a vadászatot is megtiltotta, arra vonatkozóan csupán a tanú feltevését, véleményét tartalmazza, hogy álláspontja szerint az alperes a felperest is akadályozta a kegyeleti joga gyakorlásában.
- [30] Súlytalan a felülvizsgálati kérelem azon hivatkozása is, hogy 1994-ben az alperes rendőrt hívott a felperesre, figyelemmel arra, hogy perbeli előadása szerint kegyeleti jogát 2016-ig szabad gyakorolta, illetőleg az alperes 1996. évi nyilatkozata szerint már ekkoriban is a kúria épülete felüli bejárással kívánta volna azt gyakorolni.
- [31] Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet helyesen jutott arra a következtetésre, hogy kegyeleti jogsértés nem állapítható meg, melyre figyelemmel a Ptk. 84. § (1) bekezdése a)–d) pontjaiban foglalt jogkövetkezmények sem alkalmazhatók, valamint arra, hogy bizonyítottság hiányában azt sem lehetett megállapítani, hogy az alperes rongálta meg a kőkeresztet.
- [32] Az Emberi Jogok Európai Egyezményével kapcsolatos hivatkozások körében a Kúria annyit tart szükségesnek megegyezni, hogy a perbeli jogvitában a Ptk. 85. § (3) bekezdésén alapuló kegyeleti jog megsértését kellett az eljáró bíróságoknak vizsgálni. Ebből következően a felülvizsgálatnak nem lehetett tárgya a Római Egyezmény 8., 9., 13. és 14. cikkében rögzítettek megsértése az eljáró bíróságok által.
- [33] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [34] 1.2. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a alapján a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete, valamint az ennek alapjául szolgáló Fővárosi Ítéletábrla 1.Pf.20.707/2018/6/II. számú ítélete és a Balassagyarmati Törvényszék 20.P.20.902/2017/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, mert azok véleménye szerint sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, Q) cikk (2)–(3) bekezdését, R) cikk (1)–(3) bekezdését, I. cikk (1)–(3) bekezdését, II. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, VII. cikk (1) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [35] Az indítványozó szerint a bírósági ítéletek sértik az emberi méltóságból levezetett kegyeleti jogát és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, mivel nem biztosítják számára, hogy a felmenői sírhelyét meglátogassa, azt helyreállítsa és gyakorolja a tiszteletadást. Sérelmezi, hogy a bíróságok keresetét bizonyítatlanságra hivatkozva elutasították, az általa felajánlott bizonyítást minden érdemi indoklás nélkül mellőzték. A bírósági ítéletek a peradatokkal ellentétesen úgy indokolták meg döntéseiket, mintha lehetősége lenne hozzátartozói sírját meglátogatni, és az alperes ezt nem akadályozná meg, azonban a tények ezzel ellentétesek. A bíróságok nem értékelték azt, hogy az alperes rendőrt hívott rá, amikor a sírhoz akart menni, a bíróságok úgy foglaltak állást mintha csak kényelmi szempontokat szolgálna, hogy az egyetlen közútról szeretné megközelíteni a sírhelyet. A bíróságok nem vették figyelembe, hogy az alperessel hiába próbált számos alkalommal egyeztetni, mindössze egyszer, csak a per megindítását megelőzően kapott tőle választ, amikor azt is letagadta, hogy bármelyik hozzátartozója ott lenne eltemetve. Az indítványozó sérelmezi, hogy hiába akarta bizonyítani, hogy az alperes megtiltotta a belépést arra az ingatlanra, ahol a sírhely található, az általa indítványozott tanút a bíróság nem hallgatta meg, a Kúria pedig ezt nem tekintette olyan jogsértésnek, ami az ítélet hatályon kívül helyezését

indokolta volna. A Kúria ugyan elismerte felülvizsgálati ítéletében, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 221. §-ában foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget, amikor nem indokolta, hogy a tanút miért nem idézte meg, azonban ezt csak csekély súlyú jogszabálysértésnek ítélte.

- [36] A bíróságok nem vették figyelembe, hogy az Alaptörvény értelmében az együttélés legfontosabb keretei a család és a nemzet és, hogy a családja nem tehet arról, hogy a családi sírhely a család tulajdonából kikerült, ami a Nemzeti Hitvallás által tagadott diktatúrákkal van összefüggésben. A bíróságok ítéletei azt eredményezik, hogy az utódok, tehát a jelen és a jövő magyarjai nem róhatják le kegyeletüket a múlt magyarjai, a nagyszülők és dédszülők előtt, pedig fotókkal, tanúvallomással, okiratokkal is bizonyította, hogy dédapja síremléke az alperes ingatlanán van.
- [37] A bírósági ítéletek sértik lelkiismereti- és vallásszabadságát is, mivel megakadályozzák, hogy kegyeleti jogát a keresztény ünnepekhez kapcsolódóan Húsvétkor és Mindenszentekkor rója le.
- [38] A döntések sértik továbbá az Alaptörvény Q) cikk (2) és (3) bekezdését és ezáltal az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt, hazánkban az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett egyezmény 8. cikkét, 9. cikkét, 13. cikkét és 14. cikkét.
- [39] Az indítványozó kiemeli, hogy semmi mást nem szeretne, mint azt, hogy az emberi méltósághoz való joga, illetve kegyeleti joga biztosítva legyen, és egyrészt megőrizhesse a felmenői nyughelyét és síremlékét, másrészt gyakorolhassa a tiszteletadást elhunyt hozzátartozói felé. Az indítványozó előadja továbbá azt is, hogy a Kúria ítélete után is megkereste az alperest és kérte, hogy engedje meg, hogy dédapja síremlékét a saját költségén visszaállíthassa, valamint biztosítsa, hogy évente azt két alkalommal, Húsvét és Mindenszentek ünnepén meglátogathassa és ott kegyeleti jogát gyakorolhassa. Az alperes azonban válasza sem méltatta, ami bizonyítja, hogy a kegyeleti jogsértés az ítéletekben foglaltakkal szemben fennáll. A bíróságok azzal, hogy keresetét elutasították kegyeleti joga gyakorlását a jövőre nézve ellehetetlenítették.
- [40] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [41] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria Pfv.IV.20.185/2019/10. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint benyújtásra jogosult és érintett nyújtotta be jogorvoslati jogai kimerítését követően.
- [42] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [43] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként jelölte meg – többek között – a Nemzeti Hitvallást, a Q) cikk (2)–(3) bekezdését, az R) cikk (1)–(3) bekezdését, az I. cikk (1)–(3) bekezdését. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy valamely államcél vagy egyéb alaptörvényi rendelkezés megsértésének a megállapítása alkotmányjogi panasz keretében nem indítványozható. Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései nem minősülnek az Alaptörvényben biztosított jogoknak, a felhívott alaptörvényi rendelkezések címzettje nem az indítványozó, nem biztosítanak számára jogot, ezért alkotmányjogi panaszt sem lehet közvetlenül ezekre alapítani. Ezért az utalt alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának nincs helye {3047/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [14]; 3364/2020. (X. 22.) AB határozat, Indokolás [19]; 3008/2020. (II. 4.) AB végzés, Indokolás [31]; 3024/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [32]}.
- [44] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének b) pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az e) pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert nem tartalmaz az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésével és VII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbírálható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítélet miként sérti ezt az Alaptörvényben biztosított jogot. Az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [45] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.

- [46] Az indítványozó alapvetően az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jog, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdésében és XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához való jog sérelmére hivatkozott. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése nem a bírósági eljárásra, hanem a közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozik. Mivel azonban az indítvány a bíróságok eljárásával és döntéseivel kapcsolatban tartalmaz indokokat a tisztességes eljárásához való jog sérelmére vonatkozóan, ezért az Alkotmánybíróság ezt az indítványi elemet tartalma szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állító indítványi elemként bírálta el [3178/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [39]].
- [47] A bírósági ítéletekkel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, amely szerint tartózkodik annak vizsgálatától, hogy a bírósági döntések indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]]. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára, így a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat kizárólag szakjogi tartalmú kritikájára [3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]].
- [48] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bíróságok eljárásának, valamint ítéleteiknek a felülbírálatára irányulnak. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasa egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkoznak, a döntésekkel szembeni kifogásait fogalmazza meg, illetve a bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja és a támadott ítéletekben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintik alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [49] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.
- [50] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában, 52. § (1b) pontjában és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1813/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3230/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.513/2018/5. számú részítélete alaptörvényellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (Lomnici Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. ifj. Lomnici Zoltán ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Kúria Pfv.IV.21.513/2018/5. számú részítélete ellen annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglaltak össze.
- [3] 2.1. Az indítványozó védjegybitorlási per alperese volt. Az ügyben első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék mint európai uniós védjegybíróság részítéletében megállapította, hogy az indítványozó 2013. február 8-tól az „OR” és „OCS” megjelölések erdészeti, kertészeti, mezőgazdasági berendezések és alkatrészeik forgalmazása során, valamint üzleti levelezésében, továbbá az „OREGON” szó cégnevében történő használatával bitorolja a felperes európai uniós védjegyeit, ezért az indítványozót a jogsértés abbahagyására kötelezte és a további jogsértéstől eltiltotta. Az elsőfokú védjegybíróság kötelezte arra is az indítványozót, hogy tizenöt nap alatt intézkedjen a jogsértő termékek kereskedelmi forgalomból történő visszavonása és megsemmisítése, *offline* és *online* marketing és reklámanyagainak, hirdetéseinek törlése, visszavonása, megsemmisítése iránt, ennek megtörténtét a felperes felé igazolja. Emellett arra is kötelezte őt, hogy honlapjának kezdő oldalán három hónap időtartamban tegye közzé a részítelelet jogsértést megállapító rendelkezését magyar és angol nyelven. A bíróság az indítványozó viszontkeresetét – amelyben a perbeli védjegyek törlését kérte – elutasította.
- [4] 2.2. A másodfokú bíróság részítéletével az elsőfokú bíróság döntését részben megváltoztatta, az „OR” és „OCS” megjelölések használatával megvalósított védjegybitorlás megállapítására és jogkövetkezményeinek alkalmazására vonatkozó keresetet elutasította, egyebekben az elsőfokú részítéletet azzal a szövegezésbeli pontosítással hagyta helyben, hogy az indítványozó az „OREGON” megjelölés cégnévben, üzleti levelezésben és reklámozásban való használatával valósította meg a védjegybitorlást.
- [5] 2.3. A jogerős részítelelet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt. A Kúria a jogerős részítelelet felülvizsgálatát támadott rendelkezését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. A felülvizsgálati döntés szerint az indítványozó által használt megjelölések formai kialakítása gyakorlatilag megegyezik a perbeli ábrás védjegy kialakításával és az ellentartott megjelölések szövegelemének hangsúlyos első betűi is megegyeznek, az indítványozó megjelölései a perbeli védjegyszó rövidítéseként is értelmezhetők, amit a perben csatolt közvélemény-kutatás eredménye is alátámaszt. A Kúria szerint helytállóan vette figyelembe az elsőfokú bíróság a perbeli védjegyszó és az indítványozó által használt megjelölések együttes használatát, és értékelte akként, hogy az téves fogyasztói asszociációt és összetéveszthetőséget eredményezhet. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben, jelentősége van az indítványozó internetes oldalán nyújtott tájékoztatásnak, mely szerint az „OR” jelentése: „*OREGON Reliability*” (Oregon megbízhatóság), az „OCS” az „*Oregon Customer Service*” (Oregon ügyfélszolgálat) rövidítése. A karakterekhez az internetes oldalon fűzött magyarázat – függetlenül attól, hogy az árukon ténylegesen nem jelenik meg – az *online* reklámozás és vásárlás esetében nem vonatkoztatható el a használatától.

- [6] 2.4. A Kúria döntésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítvány és kiegészítése szerint a támadott bírósági döntés az Alaptörvény M) cikk (1) és (2) bekezdésével, a XII. cikk (1) és (2) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint a 28. cikkével ellentétes.
- [7] A panasz az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésének sérelmét azért állította, mert értelmezésében a Kúria érvelése alkalmas arra, hogy egy speciális piaci szegmensben veszélyeztesse az Alaptörvény védelmét élvező piaci versenyt.
- [8] Az indítványozó az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban több okra hivatkozott. Egyrészt kifogásolta, hogy a Kúria nem indokolta meg érdemben a jogerő feltörését eredményező döntését. Másrészt hangsúlyozta, hogy a bíróság elmulasztotta megfelelő bizonyítékokkal alátámasztani a védjeggyel kapcsolatos összetéveszhetőség lehetőségének kétségtelen fennállását. Szintén a bizonyítással összefüggésben sérelmezte a közvélemény-kutatás eredményeinek perben történő felhasználását, amelyet csak alaposabb előkészítés mellett tartott volna elfogadhatónak. Harmadrészt az egységes jogalkalmazás hiányát vetette fel, mert szerinte a támadott részítélet ellentétes egy 2016-ban született kúriai döntéssel.
- [9] Az alkotmányjogi panasz a felhívott többi alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben indokolást nem tartalmazott.
- [10] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [11] 3.1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőben terjesztette elő, továbbá jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására, mivel az alapügyben fél volt, ami érintettségét megalapozza. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasz kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben nyújtható be. E követelménynek a Kúria mint felülvizsgálati bíróság által meghozott részítélete megfelel.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja szerint alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be, amely követelménynek az alkotmányjogi panasz csak részben – az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése és a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében – felel meg, mivel az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény M) cikke – azon belül sem az (1), sem a (2) bekezdés – {3079/2021. (III. 4.) AB végzés, Indokolás [21]}, a XII. cikk (2) bekezdése {3002/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [25]} és a 28. cikke {3044/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [7]} sem hordoz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogosultságaként értelmezhető tartalmat.
- [13] 3.2. A panasz a határozott kérelem követelményeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés] csak részben tesz eleget. Az indítványozó megjelölte a támadott bírói döntést, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó jogszabályi rendelkezést, s a panasz az Alkotmánybíróság döntésére vonatkozó kérelmet is tartalmaz. Ugyanakkor a vélelmezett alapjogsérellemmel kapcsolatos indokolás hiányzik az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben. „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]} A kérelem tehát ebben a tekintetben nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontjában írt feltételnek.
- [14] 4. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [15] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az alapügyben kizárólag bírósági eljárás volt folyamatban, ekképpen azzal az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes hatósági eljáráshoz való jog nem hozható összefüggésbe. Az érdemi alkotmányjogi összefüggés hiánya pedig a befogadhatóság akadályát képezi [lásd például 3359/2018. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [8]].

- [16] 4.2. Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggő indokolást nem tartalmaz ugyan, azonban az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésére vonatkozó érvelése – szóhasználatát tekintve is – a bírósági eljárásra irányult, ezért az Alkotmánybíróság ezen panaszelemet tartalmára tekintettel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése körében értékelte {3470/2020. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [17] E körben elsőként arra mutat rá az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}” {3093/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [17]}. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 275. § (3)–(4) bekezdései akkor biztosítanak lehetőséget a Kúriának mint felülvizsgálati bíróságnak a jogerő áttörésére, ha a jogerős határozat az ügy érdemi elbírálására kiható jogszabálysértésben szenved. A jogerős részítélet jogszabálysértő jellegét a Kúria az indokolásból kitűnően is kétséget kizáróan vizsgálta, a felülvizsgálati részítélet a jogerő feltörését tartalmazó rendelkező részével összefüggő indokolást tartalmaz. Emiatt nem merül fel az alaptörvény-ellenesség kételye abban a tekintetben, hogy a Kúria a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog körében értékelhető indokolási kötelezettségének az indítványozó által felvetett aspektusok vonatkozásában is eleget tett.
- [18] Az alkotmányjogi panasz bizonyítással kapcsolatos elemei vonatkozásában az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben nem foglalhat állást {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [19] Az indítványozó jogegységi tárgyú érveivel kapcsolatban az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a jogegység biztosítása nem az Alkotmánybíróság, hanem – az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében – a Kúria feladata {3345/2018. (X. 26.) AB végzés, Indokolás [18]}. „A jogegységi eljárás szabályozásából nem vezethető le Alaptörvényben biztosított jog arra nézve, hogy a Kúria jogegységi eljárást folytasson le [...]. Ennek megfelelően a támadott ítéletek alkotmányosságának megítélése szempontjából nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet az, hogy a hasonló ügyekben a bíróságok eltérő következtetésekre jutnak [...]” {3136/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [20] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére azt visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1632/2020.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3231/2021. (V. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.095/2020/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Farkas Ádám kamarai jogtanácsos) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.095/2020/5. számú végzése ellen annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és a panaszban foglaltak az alábbiak szerint foglalkozhatók össze.
  - [3] 2.1. Az indítványozó követeléskezeléssel foglalkozó gazdasági társaság, amely végrehajtási eljárás megindítását kérte egy – 2018. február 21. napján kézbesítési fikció nyomán jogerőssé vált – fizetési meghagyás alapján. A végrehajtás során három részletben összesen 393 611 Ft 2018. október 15. napjáig behajtásra került.
  - [4] Az adós 2018. október 28. napján kérelmet terjesztett elő a kézbesítési fikció megdöntése iránt. Az Egri Törvényszék a 2019. január 18. napján kelt, 2.Pkf.50.445/2018/3. számú végzésével a közjegyző elutasító végzését megváltoztatva helyt adott a kérelemnek, ezért a közjegyző a kiállított végrehajtási lapot visszavonta.
  - [5] 2.2. Az adós az indítványozóval szemben 2019. július 22. napján keresetlevelet terjesztett elő jogalap nélküli gazdagodás címén a behajtott összeg visszafizetése iránt. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2020. február 18. napján kelt, 14.P.21.911/2019/11. számú ítéletével elutasította a keresetet.
  - [6] 2.3. Az adós 2020. február 24. napján a fizetési meghagyást kibocsátó közjegyzőnél kérte az indítványozó kötelezését a végrehajtási eljárás során behajtott összeg visszafizetésére és ennek érdekében visszévégrehajtás elrendelését. A közjegyző a kérelmet a 2020. március hó 2. napján kelt, 33017/Ü/70528/2018/7. számú végzésével elutasította. A közjegyzői végzés indokolása szerint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 56. § (4) és (5) bekezdésében szabályozott eljárás (visszévégrehajtás) csak akkor fogantatható, ha a végrehajtás a Vht. 56. § (1) bekezdése alapján megszüntetésre vagy korlátozásra került, az alapügyben viszont a végrehajtási lapot a Vht. 211. § (1) bekezdése alapján visszavonták, ezért a visszavont végrehajtási lap alapján indult végrehajtási eljárásban levont összeg visszafizetésére kötelezésnek és ennek érdekében visszévégrehajtás elrendelésének nincs helye.
  - [7] A közjegyző végzésével szemben az adós fellebbezéssel élt. Az Egri Törvényszék a 2020. július 14. napján kelt, 1.Pkf.50.095/2020/5. számú végzésével a közjegyző végzését megváltoztatta és kötelezte a végrehajtást kérőt a végrehajtott összeg adós részére történő visszafizetésére, az önkéntes teljesítés elmaradása esetére elrendelte a visszévégrehajtást. A bíróság szerint a fizetési meghagyás jogerejét megállapító végzés hatályon kívül helyezését követően az eljárást jogerősen megszüntették, a rendelkezésre álló adatok alapján megállapíthatóan nem volt az indítványozó követelése iránt újabb eljárás folyamatban, így nem volt olyan határozat, amely alapján végrehajtható okiratot ki lehetett volna állítani. A közjegyző ezen okból rendelkezett korábban a végrehajtási lap visszavonásáról. A bíróság értelmezése szerint a végrehajtási lap visszavonása ekként ugyanolyan helyzetet teremtett, mintha a közjegyző a végrehajtás megszüntetéséről rendelkezett volna a Vht. 56. § (1) bekezdése alapján, melynek feltételei is fennálltak. Ez azonban a Vht. 56. §-ában foglaltak helyes értelme szerint nem zárhatja ki az utóbb bekövetkezett okból jogalap nélkül levont összeg visszatérítésére irányuló kötelezettséget.

A végrehajtási lap visszavonása folytán ugyanis a végrehajtás elrendelésére visszamenő hatállyal jogalap nélkülivé váltak az adóstól levont és az indítványozónak kifizetett összegek. Az indítványozó ezt követően a bírósági határozatban rögzített határidőben eleget tett a visszafizetési kötelezettségének.

- [8] 2.4. A jogerős bírósági végzéssel szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítvány és kiegészítése szerint a támadott bírósági döntés az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével ellentétes.
- [9] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog megsértését az alábbi indokokkal támasztotta alá.
- [10] Egyrészt az alkotmányjogi panasz szerint a bíróság a Vht. 56. § (4)–(5) bekezdésében szabályozott eljárás jogalkotói célját nem vette figyelembe akkor, amikor annak alapját a Vht. 56. § (1) bekezdésén kívül a 211. § (1) bekezdésére is kiterjesztette. Értelmezése szerint ugyanis a két jogszabályhely egymástól lényegesen eltérő rendeltetésű, azok „összemosása” nem engedhető meg. Az indítványozó álláspontja szerint a végrehajtónak a visszévégrehajtást az alapügy keretében kell foganatosítania, az alapügyben a végrehajtási eljárás viszont már 2019. március 9. napján jogerősen megszűnt, így fogalmilag is kizárt volt a visszévégrehajtás elrendelése. Értelmezésében a bíróság olyan szinten szakadt el a jogszabály szövegétől, hogy az a döntését is önkényessé tette, a bíróság jogalkalmazás helyett jogalkotást végzett.
- [11] Másrészt az indítványozó szerint a tisztességes eljáráshoz való jogát a bíróság az indokolási kötelezettség hiányos teljesítésével is megsértette, mert nem jelölte meg azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek alapján figyelmen kívül hagyhatta, illetve eltérő tartalommal tölthette fel a közjegyző kézbesítési fikció nyomán jogerőssé vált határozatában foglaltakat, továbbá a Vht. 56. §-a értelmezése során a Vht. 211. §-a szerinti rendelkezések vizsgálatát is elmulasztotta.
- [12] Harmadrészt a jogalkalmazás egységének hiányát felvető érveléssel az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogának sérelmét azért is állította, mert meglátása szerint a támadott végzés ellentétes a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság által hozott ítélettel.
- [13] Az alkotmányjogi panasz hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére is, ezzel összefüggésben azonban nem tartalmazott indokolást.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [15] 3.1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó a panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidőben terjesztette elő, továbbá jogosult alkotmányjogi panasz benyújtására, mivel az alapügyben fél volt, ami érintettségét megalapozza.
- [16] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasz kizárólag az ügy érdemében hozott döntéssel vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntéssel szemben nyújtható be. Az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét, ezért az Alkotmánybíróságnak esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {például 3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [18]}. Az Alkotmánybíróság már több döntésében rámutatott, hogy a polgári eljárásjog szabályaira figyelemmel a bírósági eljárást befejező végzésnek azok a végzések minősülnek, amelyeknek joghatásaként a bírósági eljárás (vagy annak valamely szakasza) befejeződik {3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]; 3152/2018. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az Alkotmánybíróság a végrehajtással kapcsolatos ügyekben született bírói döntések esetében azt vizsgálja, hogy azok a végrehajtási eljárás érdemében hozott, vagy azt befejező, vagy csak a végrehajtási eljárás során hozott döntéseknek minősülnek-e {lásd például 3092/2020. (IV. 23.) AB végzés, Indokolás [35]; 3278/2020. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [17]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság figyelemmel egyrészt arra, hogy a támadott határozat teremtette meg az indítványozó (vissza)fizetési kötelezettségének jogalapját, másrészt pedig arra, hogy azzal szemben rendes jogorvoslatnak nincs helye, a támadott határozatot a bírósági eljárást lezáró döntésnek tekintette.
- [18] 3.2. A panasz a határozott kérelem követelményeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés] csak részben tesz eleget. Az indítványozó megjelölte a támadott bírói döntést, az Alaptörvény megsérteni vélt rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó jogszabályi rendelkezést, s a panasz az Alkotmánybíróság döntésére vonatkozó kérelmet is tartalmaz. Ugyanakkor a vélelmezett alapjogsérellemmel kapcsolatos indokolás az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével összefüggésben hiányzik. „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg

határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség. Az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]} A kérelem tehát csak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában írt feltételnek.

- [19] 3.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz akkor fogadható be, ha a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét támasztja alá vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [20] 3.4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozónak a Vht. 56. és 211. §-aihoz kapcsolódó bírói értelmezéssel szembeni kifogásai kizárólag törvényességi szempontúak. E tekintetben az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy „[a] jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. [...] [A] tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}
- [21] 3.5. Az Alkotmánybíróság az indokolási kötelezettséggel összefüggésben előadott érvekkel kapcsolatban arra mutat rá, hogy a bíróság a végrehajtási lap visszavonása [Vht. 211. § (1) bekezdés] és a végrehajtási eljárás megszüntetése [Vht. 56. § (1) bekezdés] közti összefüggéssel foglalkozott, ami a végzés indokolásában is tükröződik. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik „az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}” {3093/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [17]}. Erre tekintettel a támadott határozat nem veti fel annak kételyét, hogy a bíróság a tisztességes eljáráshoz való jog keretei között értelmezett indokolási kötelezettségének ne tett volna eleget.
- [22] 3.6. Az indítványozó jogegységi tárgyú érveivel kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a jogegység biztosítása nem az Alkotmánybíróság, hanem – az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében – a Kúria feladata {3345/2018. (X. 26.) AB végzés, Indokolás [18]}. „A jogegységi eljárás szabályozásából nem vezethető le Alaptörvényben biztosított jog arra nézve, hogy a Kúria jogegységi eljárást folytasson le [...]. Ennek megfelelően a támadott ítéletek alkotmányosságának megítélése szempontjából nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet az, hogy a hasonló ügyekben a bíróságok eltérő következtetésekre jutnak [...]” {3136/2019. (VI. 13.) AB végzés, Indokolás [21]}
- [23] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan indokot, ami alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy a bírói döntés érdemére kiható alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére, azt visszautasította.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1782/2020.

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg.
A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza.
Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen,
díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára
layout: www.estercom.hu

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu
Felelős kiadó: Németh Balázs ügyvezető
HU ISSN 2062–9273